VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 25 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, helmik. 28 p. — Tuesday, Feb. 28, 1961

Frost ennustaa myyntiveron pian voimaan saattamista

Maakunnan rahavaatimukset niin suuret, että tuloveron periminen maakuntahallituksen toimesta ei voine tuoda tarvittavia tuloja

Ottawa. — Ontarion pääministeri Leslie Frost sanoi viikonlopulla, että liittohallituksen ja maakuntahallituksien välinen viime viikolla pidetty konferenssi jätti Ontarion siihen asemaan, että sen on hankittava noin $132,000,000 vuosittain lisää verotuloja omin keinoin.

Hän uhkasi, että maakuntahallituksen on saatava mainittu määrä lisää tuloja joko maakunnallisena tuloverona tai välillisenä tai välittömänä myyntiverona.

Vaikka hän ei ilmaissutkaan olevansa joko välillisen tai välittömän myyntiveron perimisen kannalla, sanomalehtimiehet yleisesti saivat sen käsityksen, että hän kannattaisi välillisen myyntiveron perimistä vähittäiskauppiastasolla — siten, että vähittäiskauppias maksaisi myyntiveron ja kohottaisi myymiensä tuotteiden hintaa vastaavasti — jos sellainen olisi kivuttomasti järjestettävissä.

Canadan perustuslaki on kuitenkin siten laadittu, että välillisen myyntiveron voimaansaattaminen vaatii siinä asianmukaista muutosta, joka sellaisenaan "ei ole mahdottomuus" pääministerin mielestä.

"Olemme toivorikkaita, että tämä ongelma ratkaistaan pikapuolin", sanoi hän.

Kaikki maakunnat, paitsi Ontario, Manitoba ja Alberta perivät nykyään välitöntä myyntiveroa, joka maksetaan ostajan toimesta hänen ostaessaan myytävänä olevia tuotteita ja joka myyntivero lisätään ostajan maksamaan laskuun.

Ennustelujen mukaisesti Ontarion hallituksen aikomuksena on asettaa kolmen prosentin välitön myyntivero ellei ole mahdollista aikaansaattaa välillistä myyntiveroa sanotaan Canadian Press-uutistoimiston täältä viikonvaihteessa päivätyssä uutistiedossa.

Edellisissä neuvotteluissa liittohallituksen ja maakuntahallituksien välillä viime lokakuussa liittohallituksen taholta ilmaistiin valmeus suostua sellaiseen perustuslailliseen muutokseen, jonka mukaisesti maakuntahallitukset voisivat periä välillistä myyntiveroa. Sellaisen järjestelyn puitteissa vähittäiskauppiaat maksaisivat maakuntahallitukselle myyntiveron liikevaihtonsa volyymin perusteella.

Albertan pääministeri Manning ilmoitti vastustavansa sellaista myyntiveroa, eli myyntiveron perimistä sen periaatteen mukaisesti.

Ontarion pääministeri Frost on kuitenkin ilmaissut mielipiteenään, että liitto- ja maakuntahallituksien kesken voidaan päästä sopimukseen asian siten järjestämiseksi.

Ontarion pääministeri on toistamiseen sanonut, että Ontarion maakunnan kehittäminen vaatii paljon enemmän varoja maakuntahallituksen käytettäväksi kuin sillä on täl-

(Jatk. siv. 2)

Kasavubun roskajoukot pieksivät canadalaisia

Leopoldville. — Osoittaen täydellistä kunnioituksen puutetta YKn joukkoja kohtaan Kasavubun asejoukot pahoinpitelivät YKn palveluksessa olevia henkilöitä viikonvaihteessa täältä noin 15 mailin etäisyydessä sijaitsevalla Lac de Ma Vallen ajanvietepaikalla. Neljää canadalaista sotilasta piestiin kiväärinperillä.

Miltei kaikki ajanvietepaikalla olleet YKn palveluksessa olevat asejoukkojen jäsenet olivat siviilivaatteissa.

Myös eräs YKn palveluksessa oleva nainen raiskattiin Kasavubun roskajoukon toimesta naisen seuralaisen joutuessa seuraamaan tapausta avuttomana sivusta. YKn taholta kieltäydyttiin ilmaisemasta kysymyksessäolevan naisen nimeä.

Ajanvietepaikalla oli noin 100 YKn palveluksessa olevaa henkilöä kun paikalle saapui joukko Kasavubun sotilaita.

Eräs YKn virkailija kehoitti YKn palveluksessa olevia ihmisiä nousemaan autoihin, joilla he olivat saapuneet sunnuntaita viettämään; ja lähtemään saattueessa paikalta. Kasavubun sotilaat kuitenkin estivät heitä toteuttamasta aikeitaan ja pieksivät mm. neljä canadalaista asejoukkojen jäsentä.

Ottawasta kotoisin oleva luut-

(Jatkuu 2. sivulla)

Canadan pääministeri Diefenbaker vieraili äskettäin pikakäynnillä Yhdysvaltain presidentti John Kennedyn luona, jonka älkeen Canadan "Jussi" ilmoitti, että Canada ei tule luopumaan osallistumisestaan Pohjois-Amerikan mantereen ilmapuolustukseen (NORADiin). Kuvassamme kaksi "Jussia" neuvottelemassa Washingtonissa, jossa ilmeisestikin annettiin Canadan pääministerille uusia ohjeita.

BCn oppositio kannattaa USAsta karkoitettuja

Vancouver. — **(Omalta kirjeenvaihtajalta). — British Columbian lainlaatijakunnan 16 jäsentä — koko CCF:n oppositio — on allekirjoittanut anomuksen oregonilaisen sanaattori Wayne Morsen esittämän lakialoitteen puolesta, minkä hyväksymisen perusteella Hamish Scott MacKay ja William Mackie (Niukkanen) voisivat palata takaisin kotiinsa Portlandiin. Mackie (Niukkanen) karkoitettiin jokin aika sitten Suomeen (vaikka hän ei osaa edes Suomen kieltä) ja MacKay Vancouveriin sen vuoksi kun he 30-luvun suurina nälkävuosina osallistuivat työttömien toimintaan Yhdysvalloissa.**

Heidän kotiinpalaamisensa puolesta levitetyn anomuskirjelmän allekirjoittaneet CCF:n lainlaatijakunnan jäsenet ovat: Virallisen opposition johtaja Robert Strachan; Erthur Turner, David Barrett; Tony Gargrave; Gordon Dowding; Cedric Cox; James Rhodes; Mrs. Camille Mather; George Hobbs; mrs. Lois Haggen; Leo Nimsick; John Squire; Rae Eddie; Randolph Harding; Frank Calder; Alex MacDonald ja John Wolf.

Senaattori Wayne Moresen lakialoitteen puolesta allekirjoitetussa anomuksessa sanotaan:

"Herra: Me kannatamme yksimielisesti Teitä ehdottaessanne lakimuutosta, jonka mukaan Hamish Scott MacKay ja William Mackie voisivat palata Yhdysvaltoihin perheittensä luo.

'Meidän mielestämme on ilmeistä kaikille ajatteleville ihmisille, että Yhdysvaltain arvovalta demokraattisena ja inhimillisenä maana on vakavasti uhattuna nykyisen Walter-McCarran lain taholta, ja me voimme vain toivoa, että Teidän hyvä yrityksenne tulisi kruunatuksi menestyksellä, jotta Yhdysvallat pääsisi jälleen oikeaan valoonsa maailman silmissä."

Lainlaatijakunnan liberaalipuolueen ja Social Credit puolueen jäsenet eivät ole vielä antaneet mitään tietoa, miten he tähän asiaan suhtautuvat.

NLn K-puolueen uusi ohjelma

Moskova. — Puolueen kaikissa organeissa yleisen keskustelun alaisena ollut Neuvostoliiton Kommunistisen puolueen uusi ohjelmaluonnos julkaistiin täällä viime viikolla puolueen teoreettisessa julkaisussa "Kommunisti".

Mainittu julkaisu lausuu toimituskirjoituksessaan että tämän ohjelman perusteella häviää Neuvostoliitosta yksityisomistuksen rippeet; sen alaisuudessa tulevat "häviämään luokkaeroavaisuudet", ja se "johtaa luokattomaan yhteiskuntaan, kommunismiin".

Talvinen myrsky teki suurta tuhoa Ontariossa, Quebecissa

Toronto. — Äkkinäinen Texasissa syntynyt talvinen myrsky riehui Etelä-Ontarion ja Quebecin alueilla viikonvaihteessa häipyen yhtä nopeasti kuin se saapuikin menneisyyteen jättäen kirkkaan ja viattoman näköisen taivaan.

Mutta myrskyn aikana maahan tullut lumi, vesiräntä ja vesi aikaansaivat yhdessä voimakkaiden tuulien kanssa sen, että puhelinpylväitä kaatui laajalla alueella ja erään curling-radan katto luhistui Leamingtonissa.

Aina 70 mailin tuntinopeuteen asti nousevat tuulet tekivät suurta tuhoa puhelin- ja sähkölinjoille Quebecin maakunnassa, jossa liikenneyhteydet keskeytyivät useimmilla alueilla.

Sunnuntaiaamuna ei lähtenyt ainoatakaan Canadian Pacific-rautatien junaa Montrealista ja Canadian National-rautatien liikenne suuresti vähentyi. Myös Montrealin lentokenttä oli tiukasti suljettu lauantai-illasta sunnuntai-iltaan sen takia, että siellä ei ollut käytettävissä sähkövoimaa ja kiitoradat olivat vaarallisessa kunnossa.

Muualla Quebecin maakunnassa noin 300 asutuskeskustaa oli vailla sähkövoimaa ja noin 500 sähkövoimapylvästä oli kaatunut lumi- ja jääpaljouden kuormittamana.

Windsorin, Chathamin ja Sarnian alueilla rikkoutui korkeajännityslinjoja silläkin seurauksella, että kaatuneet paalut katkaisivat liikenteen viidellä suuremmalla liikenneväylällä. Chathamissa oli sunnuntaina noin 500 puhelinta käyttökelvottomana.

Sunnuntai-iltana ilmoitettiin, että Londonin ja Windsorin välinen 250,000 voltin linja oli jälleen käytössä, mutta Londonin ja Sarnian välisellä linjalla oli vielä uusittava 30,000 jalkaa sähköjohtoa kahden tornin kaaduttua. Työt sillä linjalla sen toimintaan uudelleen saattamiseksi voinevat kestää kokonaisen viikon.

CANADAN RAUHANKONGRESSIN LAUSUNTO LUMUMBAN MURHASTA

Toronto. — Canadan Rauhankongressi julkaisi pääministeri Lumumban ja hänen työtoveriensa murhasta helmikuun 20 pnä lajahkon lausunnon, missä sanotaan mm. seuraavaa:

Kongon laillisesti valittu pääministeri Patrice Lumumba, senaatin presidentti Joseph Okito ja Kongon puolustusministeri Maurice Mpolo on raa'asti murhattu. Juuri ne miehet, jotka kutsuivat YKn voimat Kongoon, annettiin teloittajilleen YKn asevoimien läsnäollessa, vietiin belgialaisten upseerien toimesta vankilaan ja ammuttiin kuoliaaksi. Myöhemmin esitetty juttu heidän "paostoon" on kömpelö petosyritys.

Kongoon ei voida palauttaa rauhaa eikä YKlle luottamusta ennen kuin tähän rikokseen syyllistyneet, belgialaiset, Tshombe ja Mobutu on tuotu oikeuden eteen.

Jos YK ja sen pääsihteeri haluavat pelastaa sen järjestön ja saattaa sen palvelemaan rauhan asiaa, niiden täytyy vaatia hetikohtaisia toimenpiteitä belgialaisten ja heidän palkattujen murhamiestensä, "ulkomaalegionalaisten" poistumista Kongosta. Niiden on käytettävä YKn asevoimia pidättääkseen murhasta syytetyt Tshomben ja Mobuton. Niiden tulee kutsua koolle Kongon laillinen parlamentti ja antaa sen muodostaa demokraattisen hallituksen ilman belgialaisten ja muiden ulkomaalaisten painostusta. On tunnustettava, että vapaalla Kongon tasavallalla on oikeus kansallistaa luonnonresurssinsa omilla ehdoillaan, mikäli on puhe niiden korvaamisesta.

Canadan Rauhankongressin kaikkia jäseniä kehoitetaan tekemään tunnetuksi ystävilleen nämä vaatimukset ja hankkimaan yleistä kannatusta mahdollisimman paljon niiden hyväksi.

USAn kannattaminen Kiina-asiassa vähenee

Ottawa. — Canadian Press-uutistoimiston viime viikonvaihteessa julkaisemassa tiedotuksessa sanottiin että "Yhdysvaltain vanhat liittolaiset ja ystävät saattavat Yhdysvaltain hallituksen kiusalliseen asemaan Punaisen Kiinan kysymykseen nähden."

Presidentti Kennedyn ilmoitetaan odottavan Britannian pääministeri Macmillanin kohtaamista ensi huhtikuussa toivossa, että Britannian ja Yhdysvaltain kesken päästäisiin jonkinlaiseen sopimukseen sen kuilun kaventamiseksi, joka on auennut kahden maan välillä Kiinan kansantasavallan hyväksymisestä tai hylkäämisestä Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenyyteen.

Tunnetut yhdysvaltalaiset puhemiehet ovat ilmaisseet toiveensa siitä, että he kykenevät vielä estämään Kiinan kansantasavallan pääsyn Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenyyteen silloin kun kysymys tulee uudelleen esiin, mahdollisesti ensi syyskuussa.

Mutta samalla näissä piireissä myös tunnustetaan, että Yhdysvaltain nauttima kannatus tämän asian yhteydessä on yhä vähenemässä. Tässä yhteydessä on huomioitava myös se, että Britannian ulkoministeri sanoi aikaisemmin tässä kuussa: "Kansainvälisen elämän tosiseikat vaativat jotta kommunistiselle Kiinalle annettaisiin jäsenpaikka YKssa."

CPn tiedotuksessa sanottiin edelleen, että myös Brasilia, joka on jo pitemmän ajan kannattanut Yhdysvaltain aloittamaa moratoriota Kiinan YKn jäsenyyteen sallimista vastaan, on ilmaissut kannattavansa moratorion peruuttamista ja että Brasilian hallituspiireissä näyttää olevan jossain määrin myötämielisyyttä Kiinan hyväksymiseksi YKn jäsenyyteen.

Uutistoimisto tietää kertoa edelleen, että Yhdysvaltain asialle vaarallisinta on myös se että Brasilia suurimpana latinlaisena valtana voi vaikuttaa myös toisiin latinalaisiin

(Jatk. siv. 2)

Canadan tulisi tukea belgialaisten karkoitusta Kongosta

Toronto. — CSJ:n Toronton osaston vuosikokouksessa tuomittiin Kongon pääministeri Lumumban murha ja yhdyttiin niihin hyvää tarkoittaviin canadalaisiin, jotka vaativat liittohallitustamme kannattamaan belgialaisten karkoittamista Kongosta ja sen maan poliittisen vallan palauttamista kansan valitsemalle parlamentille ja hallitukselle.

Pääministeri Rt. Hon. J. G. Diefenbakerille lähetetyssä, yksimielisesti hyväksytyssä päätöslauselmassa sanotaan:

"KOSKA Kongon kansan edustajain poliittinen murhaaminen on aiheuttanut yleisesti tyrmistyneisyyttä, kauhistuneisuutta ja suuttumusta; ja koska on ilmeistä, että Belgian hallituksen taantumukselliset menettelymuodot Kongossa johtavat kiertämättömästi suurempiin yhteenottoihin ja kärsimyksiin kansallistunnon lisääntyessä Kongon kansan keskuudessa;

'SEN VUOKSI CANADAN HALLITUS PÄÄTTÄKÖÖN, että se tulee herkeämättä vaatimaan rauhanomaista ratkaisua YKn välityksellä, ensiksi vaatimalla kaikkien belgialaisten sotilashenkilöiden ja neuvonantajain, sekä Kasavubun hallituksen ulkomaalaisten tukijain karkoittamista Kongosta, ja toiseksi, vaatimalla poliittisen vallan palauttamista Kongon kansan valitsemille edustajille. Täten menetellen Canada korjaisi nykyisen kaksimielisen asenteensa Kongon kysymyksessä."

Kongon laillisen hallituksen joukkoja liikkeelle

Kasavubu syyttää laillisen hallituksen joukkoja muka "kapinallisiksi"

Leopoldville. — Kongon laillisen hallituksen (Gizengan) asejoukkojen ilmoitetaan lähteneet matkalle Stanleyvillesta, Orientalin maakunnasta ja pääseen jo sunnuntai-iltaan mennessä Leopoldvillen maakunnan rajalle.

Noin 500 miestä saapui kuorma-autoineen Port Franquiin, tärkeään jokisatamaan Kasain joella noin 350 mailia Leopoldvillesta.

Tämä on kolmas joukko, joiden ilmoitetaan aloittaneen huomattavan ryntäyksen Stanleyvillesta, jota Antoine Gizengan hallitus pitää päämajanaan.

Toinen 300 miestä käsittävä joukko saapui perjantaina Luluabourgiin, Kasain maakunnan pääkaupunkiin. Kolmannen joukon ilmoitetaan lähestyvän Ekvaattorin maakunnan pääkaupunkia, Couquilhatvillea.

YKn taholta ilmoitetaan, että näillä alueilla, joihin Lumumban kannattajain joukot ovat tunkeutuneet, ei ole tapahtunut mitään yhteenottoja.

Samalla ilmoitetaan Elisabethvillesta, Katangan maakunnan pääkaupungista, että noin 1,000 Katangan santarmia on valmistautumassa Bukamassa hyökkäykseen belgialaisten upseerien johtamina pohjoiseen kohti Manonoa, mikä on sen alueen keskus jossa arviolta 500 aseistettua Lumumban aatteen kannattajaa ja 20,000 baluba-heimolaista on vallassa. Tämän joukon lisäksi ilmoitetaan kahden santarmijoukon valmistautuvan yhtymään Mitwabassa tarkoituksella yhtyä hyökkäykseen Manonon valloittamiseksi.

Gizengan joukot valloittivat Luluabourgin lentokentän perjantaina.

KASAVUBU VALITTAA YK:n ASENNOITUMISEN JOHDOSTA

United Nations. — Kongon presidentti Joseph Kasavubu syytti sunnuntaina, että YKn pääsihteerin edustaja Intian Rajeshwar Dayal oli osoittanut puolueellisuutta Kongon asioissa kannattaen Stanleyvillen asejoukkojen operaatioita.

Hän valitti, että YKn joukot olivat joissain tapauksissa vaikeuttaneet Joseph Kasavubun komennuksen alaisena olevien joukkojen liikkumista.

Vastatessaan YKn edustaja Dayalin tiedotukseen, että YKn joukot ovat nyt valtuutettuja käyttämään väkivaltaa jos tarpeellista, Kasavubu sanoi, että "havaitsemme vaikeaksi kuvitella kuinka pitkälle te olette valmiit vaatimaan tämän toteuttamista käytännössä".

Vastauksessaan Dayalin tiedotukseen Kasavubu vaati YKn edustajaa pitämään Gizengan joukkoja, jotka äskettäin valloittivat Luluabourgin ja Ikelan, kapinallisina. "Niin kauan kuin tällainen asiaintila jatkuu", sanoi hän, "emme voi luottaa teihin eikä YKn Kongossa oleviin joukkoihin."

Etelä-Afrikka kannattaa Rhodesian valkoihoisten rotusyrjintäpolitiikkaa

Salisbury, Etelä-Rhodesia. — Etelä-Afrikan rotusyrjinnän kannattajat ovat asettuneet avoimesti Pohjois-Rhodesian rotusyrjintäläisten puolelle auttaakseen heidän valtansa säilyttämistä.

Etelä-Afrikan ulkoministeri Eric Louw ilmaisi Kapkaupungissa kannattavansa Rhodesian ja Njassamaan liiton pääministeri sir Roy Welenskya, jonka edessä on tällä hetkellä erittäin vakava siirtomaakriisi.

Kaikkien poliisien lomaluvat on peruutettu Etelä-Rhodesiassa ja noin 5,000 sotilasta on määrätty taisteluvalmeuteen Etelä- ja Pohjois-Rhodesiassa.

Kriisi kehittyi Britannian viime viikolla ilmoittamasta suunnitelmasta, jonka mukaisesti Britannia oli valmis antamaan siirtomaansa alkuperäiselle kansalle vähän suuremmat mahdollisuudet edustuksessaan Pohjois-Rhodesian lainlaatija-

(Jatk. siv. 2)

N-liitto vaatii edelleen YKn joukkojen lähtemistä

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev on ehdottanut jotta olisi muodostettava Afrikan maista komissio, joka tulisi ottamaan Yhdistyneiden Kansakuntien paikan Kongossa ja tunnustamaan Antoine Gizengan johtaman hallituksen.

Ehdotus esitettiin Hrutsheshvin kirjeessä, jonka hän on lähettänyt neljän mannermaan maiden valtion tai hallituksien johtajille. Kysymyksessäolevassa kirjeessä Neuvostoliito pääministeri tuomitsee YKn pääsihteerin Kongon pääministeri Patrice Lumumban "pääsalamurhaajana" ja vaati uudelleen YKn joukkojen poistamista Kongosta.

Hän syytti, että länsivallat yrittävät herättää uudelleen henkiin edesmenneen Yhdysvaltain presidentti Theodore Rooseveltin politiikkaa "pehmeästi puhumisesta ja suuren ruoskan kantamisesta."

Kirjeessä kehoitettiin myös kaikkia maita, joiden johtajille se oli osoitettu, auttamaan Stanleyvillessa päämajaansa pitävää Gizengan johtamaa hallitusta, Lumumban poliittista perillistä, ja toistettiin Neuvostoliiton aikaisemmin esittämä vakaumus että se on ainoa todellinen Kongon hallitus.

Yhdysvaltain virkailijat Washingtonissa väittävät, että Hrushtshevin aikomuksena on sabotoida YKn pääsihteerin yrityksiä YKn annettua hänelle (Hammarskjöldille) lisävaltuuksia Kongon kriisin ratkaisemiseksi.

"Koruttomasti sanoen, se oli asiallisesti Hammarskjöld, joka murhasi Lumumban. Kuka tahansa käsitteli puukkoa tai revolveria ei ole loppukädessä ainoa murhaaja. Pääsalamurhaaja oli hän, joka antoi hänelle (murhan suorittaneelle) aseen", sanoi Hrushtshev kirjeessään.

"Sellaisella henkilöllä ei ole mitään oikeutta täyttää johtavaa paikkaa Yhdistyneissä Kansakunnissa. Emme voi sopeutua siihen, että pääsihteeri on liannut itsensä tällä häpeällisellä murhalla."

Hrushtshev syytti, että Kuuba ja Panama olivat joutuneet Yhdysvaltain "suuri ruoska"-politiikan uhreiksi.

"Kaikki tietävät, että Neuvostoliitolla on nykyään myös suuri ruoska, mutta se kieltäytyy päättäväisesti uhkailupolitiikasta ja ruoskan heiluttamisesta. Se luottaa ymmärtäväisyyden politiikkaan."

Hrushtshev sanoi, että Gizenga oli vedonnut Neuvostoliittoon saadakseen siltä apua rauhan ja järjestyksen palauttamiseksi.

USAn avaruusmiessuunnitelma "hyödytön painonnostokilpailu"

San Francisco. — Californian teknologisen instituutin presidentti tunnettu tiedemies tri Lee A. DuBridge sanoi Commonwealth Clubille sunnuntaina, että Yhdysvaltain avaruusmiessuunnitelma, johon käytetään suunnattomia määriä energiaa ja rikkauksia, on hyödytön painonnostokilpailu ja että sitä kilpailua Neuvostoliiton kanssa ei voida voittaa, jonka lisäksi ei tulisi haaskata Yhdysvaltain resursseja hetkellä, jolloin voitaisiin saavuttaa arvovaltaa tärkeämpien ja käytännöllisempien yrityksien kautta

"Tekisimme hyvin jos emme vararikkouttaisi itseämme yrittämällä päästä toiseksi", sanoi tri DuBridge. "Neuvostoliittolaisilla on ilmeisestikin paljon suurempia raketteja kuin meillä — ja he voisivat lähettää ihmisen avaruuteen millä tahansa heidän valitsemallaa hetkellä."

Ennenkuin Yhdysvallat voisi lähettää ihmisen todella hyödylliselle avaruusmatkalle, sanoi tri DuBridge, olisi saavutettava kuljetusneuvon mahdollisimman suuri turvallisuus ja luotettavuus. Hän kehoitti Yhdysvaltain avaruus tutkijoita keskittämään ajatuksensa aurinkokuntamme tutkimiseen ja poistamaan listalta lähitavoitteet matkoista toisten tähtien läheisyyteen.

Kuu ja muut planeetat riittävät tavoitteiksi seuraavaksi 10-vuotiskaudeksi, sanoi hän, ja tähän määrään asti hallituksen kulumassa oleva 10-vuotisohjelma Kuun, Marsin ja Venuksen tutkimiseksi perustuu tosiasioihin.

"On jokseenkin tärkeätä", sanoi hän, "että valmistaudumme avaruusmatkailuaikakaudelle; aloitamme oppimisemme sen mahdollisuuksista, sen rajoituksista, sen vaaroista ja otollisuuksista. Jos emme ole valmistautuneita tulemme odottamaan niin liian paljon kuin liian vähänkin, ja varmaan tulemme odottamaan vääriä tapahtumia avaruusaikakauden kehittyessä."

VIIME TIEDOT

Helsinki. — Helsinki on v. 1962 koko maailman nuorison pääkaupunki, sillä kansainvälinen nuorisofestivaali pidetään silloin Suomessa. Päätös festivaalin pitopaikasta tehtiin yksimielisesti viime keskiviikkona. Lähemmin asiasta torstana.

Karachi, Pakistan. — Tuhannet mielenosoittajat, jotka protestoivat muhamettilaisten tappamisia vastaan Intiassa, otti yhteen poliisien kanssa eilen. Noin 200 henkilöä, joiden joukossa 67 poliisia, loukkaantui.

Toronto. — Työministeri Daley ilmoitti eilen, että kirjoihin liimattavina merkkeinä kesälomarahansa saavat ontariolaiset työläiset voivat nyt vaihtaa merkkinsä rahaksi odottamatta kesäkuun loppua, jolloin merkit on tavanomaisesti vaihdettu rahaksi.

Lontoo. — Britannia on joutunut perääntymään kalastussodassaan Islannin kanssa. Kolmen vuoden kuluttua, jonka kuluessa Britannialla on oikeus kalastaa kuuden mailin rajan ulkopuolella visseinä aikoina vuodesta, Britannian kalastusalukset eivät voi kalastaa 12 mailia lähempänä Islannin rannikkoa.

Lontoo. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen äänenkannattaja Pravda vaati eilen Yhdistyneiden Kansakuntien uudelleen järjestämistä syyttäen, että YK on tällä hetkellä vain imperialististen valtojen suppea keskustelujärjestö. Tass-uutistoimiston antaman tiedon mukaan Pravda sanoo, että YK on rakenteeltaan kansainvälinen vain nimellisesti.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25	3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.50	
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25	

Kalevalanpäivänä 1961

Kalevalanpäivää vietetään perinteellisesti helmikuun 28 päivänä. Tänään on siis Kalevalanpäivä, jolloin huomiomme kiintyy miltei automaattisesti kansanrunouden suureen muistomerkkiin. Se on kansallisperinteidemme yksi kirkkain helmi mikä lukeutuu maailmankirjallisuuden kuolemattomiin aarteisiin.

Juuri tämän vuoksi haluamme esittää sydämellisen onnittelumme sisar-lehtemme Liekin toimitukselle ja kirjeenvaihtajille, siis yleisesti puhuen "liekkiläisille" siitä kun he kunnioittivat tätä Kalevalanpäivää omistamalla viime viikolla ilmestyneen Liekin erikoiseksi Kalevalanpäivän juhlanumeroksi. Todella kaunis ja arvokas teko!

Suomessa vietetään Kalevalanpäivää yleisenä kansanjuhlana. Silloin liehuvat siniristiliput, lapsilla on loma kouluista(jos päivä sattuu arkipäivän kohdalle kuten tänäkin vuonna) ja erinäisten kansalaisjärjestöjen toimesta järjestetään erikoisia Kalevalanpäiväjuhlia.

Meillä Canadan suomalaisilla on, tietenkin vaikeampi järjestää Kalevalanpäiväjuhlia kuin Suomessa. Siksi on annettava suurempi arvo ja tunnustus kaikille niille järjestöille, yhdistyksille ja yksilöille, jotka ovat tänäkin vuonna Kalevalanpäiväjuhlia järjestäneet. Suurella tyydytyksellä voimme tänäkin vuonna todeta, että Canadan Suomalaisen Järjestön toimesta järjestettiin eri puolilla maata viime sunnuntaina useita huolellisesti valmisteltuja ja hyvin arvokkaita Kalevalanpäiväjuhlia.

Tässä yhteydessä herää erittäin voimakkaana kysymys täkäläisten kansalaistemme yhteistoiminnan tärkeydestä ja mahdollisuuksista Kalevalanpäivän vieton hyväksi. Kalevalanpäivän vietosta ja sen merkityksestä ei ole Luojan kiitos keskuudessamme mitään ylipääsemättömiä erimielisyyksiä. Päinvastoin me olemme kaikin yksimielisiä siitä, että Kalevalan merkitys kultturitoiminnan innoittajana on vieläkin elävä tekijä. Me olemme yksimielisiä siitä, että järjestämällä hyvin onnistuneita Kalevalanpäiväjuhlia me vaalimme kuolemattomia kulttuuriperinteitämme, annamme täällä kasvaneelle ja kasvavalle nuorisollemme tilaisuuden tutustua Kalevalaan ja sen merkitykseen, sekä siten tehdessämme annamme oman panoksemme Canadan kehittyvän kulttuurin hyväksi.

Jos missään niin tässä on erinomainen tilaisuus yhteistoimintaan — ja kokemuksesta tiedämme, että yhteisesti järjestettävät Kalevalajuhlat tulisivat vetämään tämän kulttuuripäivän viettoon satoja ja tuhansia sellaisia kansalaisiamme, joista se ei syystä tai toisesta nyt kiinnosta.

Me puolestamme toivomme, että kysymys Kalevalajuhlien yhteisvoimin järjestämisestä otettaisiin vakavan pohdinnan alaiseksi kaikissa järjestöissämme, yhdistyksissämme, seuroissamme, tuttavapiireissämme — ja erikoisesti sanomalehdissämme.

Yhteisesti toimien ja esiintyen saisimme Kalevalanpäiväjuhlistamme sellaisia keitaita että ne innoittaisivat ja tehostaisivat kulttuuriperinteidemme vaalimista kaikissa kansalaispiireissämme — ja siitä hyötyisivät kaikki Canadan suomalaiset.

Ruma kuva Laurentian yliopistosta

"Konstantinopol'n portin päällä
oli Turkin sulttaanin kuva,
ja Suomen pojat ne lauloivat
hyi hitto kun se on ruma."

Vähän nimiä muuttaen saadaan ylläilainatusta vanhasta suomalaissten sotilaspoikien laulusta mainio tulkinta siitä surkeasta poliittisen kiihkoilun, ennakkoluulojen ja suoranaisen valheen tyyssijan kuvasta, jonka professori (!) Leo Peachum antoi viime sunnuntaisessa Tv-ohjelmassaan Laurentianin yliopistosta. Ihmetellä täytyy, jos mainitun oppilaitoksen hallinta antaa edesmenneen senaattori McCarthyn haamun jatkaa poliittista salamurhamaniaansa poliittisen propagandankaan nimissä, sillä se ei voi muuta kuin alentaa mainitun oppilaitoksen keskiajan noitajahdin ja kerettiläisyysvainon tasolle.

Professori Peachum, jonka korvan taustat eivät ole vielä ehtineet kunnollisesti kuivaa, esiintyy ohjelmassaan suurena "pelastajana", "kommunismivaaran" hävittäjänä. Ja kuten hänen edeltäjänsä, senaattori McCarthy, Hitlerin propagandamestari Göbbels, ja Vihtori Kosola, professori Peachum leimaa "kommunisteiksi" kaikki, jotka ovat yhteiskunnallisissa asioissa vähän eri mieltä hänen kanssaan. Rauhanpuolustajat ovat poikkeuksetta "kommunisteja", samoin päättävästi palkkojen korottamista ja työolosuhteiden parantamista vaativat uniot. Itsestään seuraa, että kaikki työväenmieliset vähemmistöryhmien järjestöt Canadassa ovat "kommunisteja" ja tämän mielenmalttinsa menettäneen professorin vihoihin on päässyt myös meidän lehtemme Vapaus — mitä kansalaisemme pitävät varmana merkkinä siitä, että Vapauden toimituspolitiikka on järkevällä ja rehdillä pohjalla.

Kuten kaikki poliittiset väärinpelaajat, professori Peachum käyttää "tietolähteinään" mahdollisimman kurjia alkulähteitä. Meidän tarkoituksemme ei ole puolustaa Canadan ja muiden maiden kommunistisia puolueita. Jos ne eivät kestä professori Peachumin valheita, niin se ei meitä liikuta. Totuutta kuitenkin puolustamme, prof. Peachum!

Oppineelta professorilta odottaisi sentään sen verran selkärankaa, että hän käyttäisi alkulähteinä johtavien kommunistien — Karl Marxin, Frederich Engelsin tai N. Leninin teoksia — ja peittoaisi niitä "suurilla tiedoillaan" niin paljon kuin huvittaa. Mutta niin ei ole asia. Hänen "kommunistivastaisuutensa" peruskirjana eli raamattuna on Yhdysvaltain valtiollisen poliisin, Edgar Hooverin halpa propagandakirja "kommunismista". Sellainen alkulähde on verrattavissa siihen, jos itse paholainen kutsuttaisiin kirkkoon Pyhän kirjan selittäjäksi!

Miksi? Yksinkertaisesti siksi, että arvon professori voi sanoa jokaisen kommunistin ja ns. "frontijärjestön" olevan "suoranaisesti Moskovan komennuksessa" — vaikka itse Nikita Hrushtshev on julistanut, että "kaikki kommunistiset puolueet ovat tasa-arvoisia", että NLn "kommunistinen puolue ei eikä halua olla johtavana puolueena", sillä "kukin kommunistinen puolue on vastuussa oman maansa työväenluokalle" ja sitäpaitsi "maailman tilanne on nyt niin monisäkeinen, että kommunistista liikettä ei voitaisikaan johtaa mistään yhdestä keskuksesta."

Näin selittävät kommunistit toimintaansa. Siksi professori Peachum käyttää "tietolähteenään" yhdysvaltalaisen "ohranan" propagandakirjasta todistaakseen, että "päivä on sittenkin yö".

* * *

Oppineen professorimme suurta hengistä epärehellisyyttä ja selkärangattomuutta kuvannee kuitenkin kaikkein parhaiten tämä:

Sunnuntai-iltapäivällä hän pauhasi keuhkojensa täydellä voimalla "kommunismivaaraa" vastaan, kuten itse Göbbels heinäntekopäivinään.

Mutta lauantaisessa "Star"-lehdestä näimme kuvan Laurentian yliopiston näytelmäseuran perjantai-iltana esittämästä "The Threepenny Operasta" mitä oli katsomassa salintäyteinen yleisö sittenkin vaikka erästä Leo Peachum-niminen herrasmies oli siinä "isän" roolilla.

Sokerit ovat kuitenkin pohjalla: Mikäli me tiedämme, mainitun näytelmän kirjoittaja, äskettäin kuollut Bertolt Brecht oli nykyajan yksi parhain näytelmäkirjailija Itä-Saksassa eli oikeammin Saksan Demokraattisessa Tasavallassa. Laurentian yliopiston kunniaksi on sanottava, että se ei ole ainakaan näytelmien valinnan yhteydessä hyväksynyt "ohjelmakseen" professori Peachumin kommunismivastaista hysteriaa, koska maailman ehkä tunnetuimman "kommunistikirjailijan" oppera valittiin sen näytelmäksi — ja isän roolilla istutettiin itse "kommunisteja" vastaan tulta ja tulkivea syöksevä mr. Peachum!

Sellaista on elämä! Professori Peachumin "rehellisyyden" mittana on hänen pudettävä sitä, että minkään mainutuksen ja arvostelun yhteydessä ei ole mainittu sitä tosiasiaa, että "The Threepenny Operan" kirjoittaja on itäsaksalainen, tunnettu kommunistikirjailija.

Mutta kaiken tämän jälkeen professori Peachum on kuitenkin otsaa syyttää "kommunisteja" muka alakäden työskentelystä Laurentian tiedeostamisessa "salaamiseksi"?

Mutta on puhe meidän lehdestämme Vapaudesta, me emme antaisi nikkeliäkään siitä edesmenneen senaattori McCarthyn ja "professori" Peachumin puheita vaihdettaessa.

Ketä entisiä natseja, mr. Burt ?

Toronto. — Äskettäin United Automobile Workers union Canadan johtaja George Burt kirjoitti UAWn lehdessä "Solidarityssa", että Saksan Demokraattisen Tasavallan (GDR) on nimittänyt "korkeisiin virka-asemiin huomattavan määrän entisiä natseja".

Kun Vancouver Civic Employees Union luottamusmies Jack Phillips tuki tämän artikkelin päätti hän tehdä kaikkensa tosiltietojen saamiseksi Canadan työläisille. Hän lähetti Burtin kirjoituksen John Peetille, "German Democratic Report"-nimisen viikkobulletiinin toimittajalle. Tämä viikkobulletiini tunnetaan eri puolilla maailmaa huolellisena ja tarkkana Saksan tapauksien tiedonantajana.

John Peet vastasi kirjeellä "Solidarityn" toimittajalle ja lähetti kirjeestään kopion Jack Phillipsille ja antoi hänelle oikeuden käyttää sitä miten hän vain parhaaksi näkee.

Oheellisena on mitä Peetin kirjeessä "Solidaritylle" sanotaan:

UWAn "Solidarityn" toimittaja,
8000 E. Jefferson Ave.,
Detroit, Michigan, USA.

Tammikuun 18 pnä 1961

Dear Sir:

Minun huomioni kiinnitettiin lehtenne Canadan numerossa olevaan George Burtin artikkeliin päivätty joulukuun 20 pnä 1960, jonka otsikko oli "Ketkä entiset natsit?"

Sanomalehtimiehenä sitten 1947, ensiksi työskenneltyäni Reuterin uutistoimiston Berliinin kirjeenvaihtajana ja myöhemmin Saksan Demokraattisessa Tasavallassa, haluan kommentoida hänen artikkelinsa johdosta erikoisesti siksi koska olen huolellisesti tutkinut kysymystä entisistä natseista.

Burt on sitä mieltä, että yhtä monta entistä tunnettua natsia on johtavassa asemassa Itä-Saksassa kuin Länsi-Saksassa. Hän nimittää kolme sellaista henkilöä ja vihjaa heitä olevan monta muuta. Mikä on tosiasia?

Sallikaa minun verrata tilannetta erikoisesti arkatuntoisessa kahden Saksan valtion hallitusportaikossa.

Saksan Demokraattisen Tasavallan hallituksessa on 23 jäsentä. Viisi heistä taisteli fasismia vastaan Espanjassa Kansainvälisessä prikaatissa; seitsemän kärsi pitkän aikaa natsien vankina keskitysleireillä; kaksi teki maanalaista työtä Saksassa; neljä meni ulkomaille tehdäkseen ulkomailla työtä Hitleriä vastaan.

Länsi-Saksan hallituksessa on viisi Hitlerin upseeria, yksi myrskyjoukossa ollut; kolme ansaitsi rahaa Hitlerin sodassa toimiessaan menestyksellisinä teollisuusmiehinä. Kahdella taikka kolmella ministerillä on hyvin vähän erimielisyyttä natsien kanssa, mutta ei ainoallakaan ole selvää natsivastaista menneisyyttä.

GDRn kansanarmeijaa komentaa yksinomaan miehet, joilla on hitlerivastainen menneisyys. Suurin osa korkeimmista upsereista taisteli Kansainvälsessä prikaatissa Espanjassa ja osallistui vastustusliikkeesen Slovakiassa, Ranskassa, Jugoslaviassa, Kreikassa sekä muissa maissa. Ei ainoakaan korkeampi upseeri palvellut upseerina natsien Wehrmachtissa joskin eräät alemmat upserit joutuivat natsien pakko-ottolaisina armeijaan.

Länsi-Saksan armeijaa, laivastoa ja ilmavoimia komentaa noin 150 kenraalia ja amiraalia — joista joka ainoa oli kenraalina, amiraalina taikka muina korkeimpina upseerina natsien Wehrmachtissa. Eräät palvelivat vankilassa sodan jälkeen natsilaisina sotarikollisina, kuten korkein kenraali Friedrich Foertsch. Siinä ei ole ainoatakaan upseeria, jolla olisi natsivastainen menneisyys.

GDRn kansanpoliisin kaikki avainasemat on fasistivastaisien miesten käsissä. Sen viidelläsadalla johtavalla upseerilla on "Vastustusliikkeen taistelumitali", osallistumisesta taisteluun Hitleriä vastaan. Toimessa ei ole ainoatakaan entistä natsipoliisia.

Länsi-Saksan poliisivoimat on ahdettu täyteen entisiä gestapo- ja SS-upsereita; he johtavat salapoliisidepartmentteja monissa kaupungeissa. Kurt Obstfelder, tuomittu natsirikollinen, esimerkiksi on Hanoverin poliisipäällikkö ja Walter Schueler, Ansvachin poliisikomisarius, oli Puolassa toimineen natsien likvidoimisjoukkueen upseeri. Ainakin 250 muuta samanlaista tapausta on tähän mennessä todettu. Vain muutamia fasistivastaista poliisia on poliisitoimissa joissakin Länsi-Saksan maakunnissa.

Kaikki natsituomarit ja -yleiset syyttäjät eroitettiin heti sodan päätyttyä Itä-Saksassa; heitä ei ole otettu entisiin toimiinsa.

Länsi-Saksassa on noin 1,100 tuomaria ja yleistä syyttäjää, jotka palvelivat Hitlerin erikoisissa poliittisissa- ja sotilastuomioistuimissa. Monet heistä tuomitsivat ihmisiä kuolemaan siksi koska he kuuntelivat Lontoon radiolähetyksiä, auttoivat sotavankien taikka juutalaisten lapsien pakenemista taikka, jotka ennustivat, että natsit joutuvat tappiolle sodassa.

* * *

Artikkelissaan mr. Burt nimittää kolme entistä natsia, joilla on virkapaikka GDRssa. Hänen nimittämänsä miehet kuuluivat todellakin natsipuolueeseen, mutta kaikki kolme liittyivät Vapaan Saksan-komiteaan Neuvostoliitossa ja ryhtyivät vapaaehtoisesti tekemään rintamalla vaarallista työtä ja auttoivat saamaan Hitlerin tappiolle. Luitpold Steidle, jonka mr. Burt mainitsi, on nykyänä GDRssa kaupungin pormestarina ja auttoi perustamaan Vapaan Saksan järjestöä ja natsien oikeus tuomitsi hänet poissaolevana kuolemaan rintamatyöstään.

Sallikaa minun tehdä yhteenveto: Molemmissa Saksan valtioissa on entisiä natseja ja miehiä ja naisia, joilla on natsivastainen menneisyys. Ero on siinä, että Saksan Demokraattisessa Tasavallassa natsivastaiset voimat hoitavat asioita ja entisen natsin vaikutusvaltainen asema on harvinainen tapaus; Länsi-Saksassa entiset natsit ovat takaisin vallassa ja sellaiset, joilla on natsivastainen menneisyys, on harvinainen tapaus.

Voin mielelläni toimittaa teille nimet ja asiakirjat todistukseksi siitä mitä tässä kirjoituksessani sanon. Luotan siihen, että teidän lehtenne on kiinnostunut totuuteen ja löytää tilaa tälle oikaisulle. — John Peet.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Otto Lyytikäinen, Rice Lake, Ont. täytti maanataina, helmikuun 27 p 73 vuotta.

Victor Saari, Lockerby Ontario, täyttää torstaina, maaliskuun 2 pnä 75 vuotta.

Hanna Maria Poutanen, Long Lake Ont., täyttää torstaina maaliskuun 2 pnä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

MALn jäsenmäärä yli 107 miljoonaa

Helsinki. — Ammattiyhdistysten viides maailmankongressi pidetään ensi joulukuun 4—16. päivien välisenä aikana Moskovassa. Päätöksen kongressin koollekutsumisesta teki Berliinissä pidetty Maailman Ammattiyhdistysten Liiton toimeenpanevan komitea.

Berliinin kokoukseen osallistui Suomesta kansainvälisen rakennus-, rakennusaine- ja puutyöväenliiton sihteeri Veikko Porkkala.

Kokous teki laajakantoisia valmisteluja tulevaa maailmankongressia varten. Se hyväksyi MALn jäseneksi Mauretanian Työn ja ammattiyhdistysten liiton ja totesi MAL:n jäsenmäärän olevan nyt yli 107 miljoonaa.

Etelä-Afrikka kannattaa Rhodesian valkoihoisia

(Jatkoa 1. sivulta)

kunnassa. Pohjois-Rhodesia ja Njassamaa ovat Britannian protektoraatteja, jotka yhdessä itsehallintansa saaneen Etelä-Rhodesian siirtomaan kanssa muodostavat sir Royn johtaman liiton.

Sir Roy ilmoitti viime viikonvaihteessa, että hän tulee pyrkimään kaikin "parlamentaarisin" keinoin estämään kaikkien muutoksien tekoa Pohjois-Rhodesian perustuslaissa, jotta poliittinen valta ei mitenkään pääsisi valumaan niiden ihmisten käsistä, jotka kannattavat nykyistä rotusyrjintää.

Nykyisin vain 8 Pohjois-Rhodesian lainlaatijakunnan 22 jäsenestä on neekereitä vaikka maan kansan valtava enemmistö on neekereitä. Protektoraatin ohjaksissa on lisäksi brittiläinen kuvernööri, jonka käsissä lepää lopullinen määräysvalta.

Puhuessaan Etelä-Afrika parlamentissa ulkoministeri Louw sanoi, että Pohjois- ja Etelä-Rhodesian on seistävä yhdessä valkoihoisten "sivistyksen" vallassa pitämiseksi näissä maissa.

Etelä-Afrikan rotusyrjintähallituksen kannattajien äänekkäästi aplodeeratessa ulkoministeri Louw sanoi, että voinee vielä saapua aika, jolloin Etelä-Afrikan, Portugalin territorioiden ja Rhodesian valkoihoiset joutuvat seisomaan yhdessä valkoisen vallan säilyttämiseksi näissä maissa.

Etelä-Afrikan rotusyrjintäläiset ovat jo kauan olleet vaikuttamassa Etelä-Rhodesiassa ja siihen voisi epäilemättäkin vaikuttaa suuressa määrässä se jos sir Roy toteuttaa huonosti verhotun uhkauksensa vaatia itsenäisyyttä Britanniasta.

Frost ennustaa myyntiveron pian voimaan saattamista

(Jatkoa 1. sivulta)

lä hetkellä käytettävissään. Hänen laskelmiensa mukaisesti maakuntahallitus tarvitsisi vähintäin $150,000 000 enemmän vuosittain ja liittohallituksen taholta viimeksi tehdyn ehdotuksen mukaisesti sillä olisi saatavissa lisätuloja vain $18 miljoonalla ensi vuonna.

Frost osoitti, että sairaalavakuutuskustannukset kohoavat vuosittain noin $40,000,000:lla ja että opetuskustannukset, jotka tällä hetkellä ovat noin 275,000,000 vuosittain, voivat nousta $500,000,000:iin ja $750,000,000:iin vuoteen 1970 mennessä.

"Luonnollinen kasvumme tulee tuottamaan osan tästä rahasta," sanoi hän "mutta on muistettava, että tämä uusi kasvu merkitsee myös uusia menoja, ja kuinka voidaan saavuttaa se?"

USAn kannattaminen Kiina-asiassa vähenee

(Jatkoa 1. sivulta)

maihin saaden ne äänestämään Kiinan hyväksymisen puolesta. Yhdysvallat tarvitsee jokaisen saatavissa olevan äänen jos se mielii pitää Kiinan edelleenkin pois YKn jäsenyydestä.

Yhdysvaltain hallituspiireissä sanotaan, että sillä on hyväksyttäsiin kaksi "Kiinaa" — Chiang Kaishekin "Kiina" ja Kiinan kansantasavalta YKn jäsenyyteen, mutta ei ole olemassa mitään merkkejä siitä, että Kiinan kansantasavallan taholta tultaisiin mitenkään hyväksymään sellaista toimenpidettä, joka sallisi myös Taiwanin (Formosan) olla edustettuna erillisenä maana YKssa. Tämä siksi, että kiinalaiset pitävät Taiwania [illegible] osana Kiinaa — ja sen takia kahta "Kiinaa" ei ole olemassakaan.

Kasavubun roskajoukot pieksivät canadalaisia

(Jatkoa 1. sivulta)

nantti Doug Furlott sanoi, että Kasavubun roskajoukkoja olevat kongolaiset käyttäytyivät kuin mielipuolet ja olivat täydellisesti poissa kontrollista. Hän ilmoitti, että canadalaiset kärsivät vammoja ja naarmuja. Heidän rahapussinsa ja kellonsa vietiin heiltä.

Kasavubu ilmoitti radiossa, että hänen aikomuksensa on järjestää lisää asejoukkoja taistelemaan kaikkia mahdollisia YKn joukkoja vastaan, vaikka YK ei ole vielä ryhtynyt mihinkään käytännölliseen toimenpiteeseen, joka olisi turvallisuusneuvoston viimeisintä päätöstä, jonka mukaisesti kaikki belgialaiset olisi häädettävä maasta ja palautettava rauha maahan.

Samalla ilmoitettiin, että Gizengan joukot olivat ottaneet noin 280 mailin etäisyydessä Leopoldvillestä.

Canadalaisille joukoille on annettu määräykset käyttää ampuma-aseitaan vain siinä tapauksessa, että heitä vastaan aloitetaan keskitettyä hyökkäystä. Määräyksien mukaan [illegible] ampuma-aseiden käyttöä.

USAn työministeri on huolissaan työttömyystilasta

New York. — Tekisimme Amerikan kansalle karhunpalveluksen jos koettaisimme salata siitä taloudellisen "kravunkäyntimme" vakavuuden, sanoi työministeri Arthur Goldberg lauantaina.

— Meillä on nyt 5,5 miljoonaa ihmistä, jotka haluavat työtä, mutta eivät voi saada sitä. Takaiskut ovat kohdanneet yli 50% suurista teollisuusalueistamme, henkilökohtaiset ansiot pienenevät ja pitkäaikainen työttömyys lisääntyy. Tilanteen vakavuudesta ei voida olla eri mieltä, Goldberg sanoi New Yorkissa pitämässään puheessa. Hallituksen ei ole keskityttävä yksinomaan piristämään elinkeinoelämää. Sen on myös huolehdittava ihmisten hyvinvoinnista, koska taloudelliset muutokset ovat riistäneet heiltä mahdollisuudet huolehtia siitä itse.

SITÄ JA TÄTÄ

AJAN KOHTAISTA

Hirveällä helteellä sota harjoituksissa, kaksi savolaista rekryyttiä joutuivat kantamaan miehenpalnoista hiekkapussia paarilla (haavottunutta) sidonta teltalle. Huojentaakseen hiostavaa taakkaansa rekryytit pistelivät pistimillä reikiä, joista alkoi valumaan hiekkaa ja taakka keveni. Vastaan tulikin äkäinen vääpeli, karjasi kohta kuin leijona: "Mitä helvetin kohuutta tuo on!" Toinen rekryyteistä: "Näkköhän herra veäpel tuon, että ver vuotaap hoavottuneesta." Vääpeli karjuu: "Takaisin heti ja pussi täyteen uurestaan." Rekryyti: "Emmä myö eikä kukkaan maha tälle asialle mittee, nähkees herra veäpel, kun hoavottunut kun kuuluup niihin Jehouvlin."

KAIKU-KUOROLAISILLA KAIKENLAISTA TOUHUA

Port Arthur. — Kaiku-kuorolla oli ohjelma- ja tanssi-ilta tk. 18 pnä illalla. Se onnistui mielestäni tyydyttävän hyvin ja lumipyrystä huolimatta yleisöä oli saapunut aika paljon. Joku pitkämatkainen joka oli suunnitellut lähtöä kenties joutui jättämään lähtönsä sillä juuri lähdön aikana tuli lunta "taivaan täydeltä", jota kova tuuli riepotteli julmasti, mutta ilma myöhemmällä selvisi lämpöiseksi ja lupsakaksi.

Ohjelmaan oli yleisö tyytyväinen kuulemistani kuiskauksista päättäen. Laulut menivät hyvin samoinkuin yksityisnumerot ilman suurempia kommelluksia. Kuorolaiset esittivät kappaleen nimeltä — oliko se "Naimalupa" taikka ainakin hyvin likelle sinnepäin. Se oli pieni piristävä ohjelmanumero, josta yleisö tuntui kovasti pitäneen. Ei se kyllä sitä poikaa naurattanut, joka jäi ilman lupaa vaikka kaikilla toisilla annettiin se naimalupa. Toisen vahingolle ei ole kaunis nauraa, mutta nauraa höröttivät vain ne ihmiset kuin Helsingin flikka nakkasi niskojaan ylpeänä ja antoi rukkaset. Kappaleen ohjasi Ella McLeod ja se esitettiin sujuvasti ja antaumuksella, vieläpä pienemmätkin osat hyvin. Kiitos!

Tämän jälkeen Kaiku-kuoro vieraili vanhainkodissa Dawson Courtissa sunnuntaina tk. 19 pnä. Veimme sinne makeisia ja tupakkaa. Lauloimme siellä ja esitimme vähän muutakin ohjelmaa, joka kesti noin puolitoista tuntia. Ohjelmasta vanhukset tuntuivat kovasti pitäneen ja kuulin ainkin jokun heistä ilmaisevan toivomuksen, että tultaisiin toistenkin sillä se tuo tuulahduksen muualta maailmasta eikä elämä tule niin yksitoikkoiseksi. Pidetäänpä kuorolaiset tämä mielessä ja tehkäämme joskus jälleen vierailu heidän ilokseen.

Yksi asia josta tahdon myöskin mainita tässä yhteydessä on se, että kuoroon voi luonnollisesti yhtyä uusia laulajia jatkuvasti paikallisia esiintymisiä varten, mutta joka ei liity kuoroon ennen kuluvan kauden loppua, niin hän ei voi kuorossa esiintyä suurjuhlilla. Tämä johtuu siitä, että sellainen henkilö ei voi enää tässä ajassa täydellisesti oppia kaikkia niitä lauluja, joita juhlissa tullaan esittämään. Toinen tärkeä asia on, että kuoron jäsenet koittaisivat käydä harjoituksissa säännöllisesti. Joskus tietenkin sattuu jokaiselle joku välttämätön este, että on oltava pois harjoituksista, mutta kun oikein todella yritämme saada laulut hyvin harjoitetuksi, niin se vaatii jokaisen mukanaoloa. Koetamme tietysti parastamme.

Nyt jo näin aikaisin ilmoitamme, vältääksemme kaikkia yhteensattumia, että Kaiku-kuoron kevätkonsertti tullaan pitämään sunnuntaina toukokuun 28 p. klo 8 illalla. Silloin tulee jälleen ohjelma olemaan täysipainoista, jota silmällä pitäen kuoro tulee harjoittamaan uusia lauluja. Pitäkääpä tämä mielessänne. Siitä tullaan ilmoittamaan aikanaan. Sitä ennen kuorolla tietenkin on vielä useita hyviä tilaisuuksia tulossa mm. laulunäytelmä hommataan. Aikaa en vielä tiedä, mutta siitä tuonnempana kuullaan.

Kuorolaiset ovat sarjajuhlatouhussa kovasti mukana ja kyllä hommia riittää. Haalilla onkin sellainen touhu ja tohina ja kokouksia on vähän joka nurkassa. Samoin Paavo nauhoittaa laulajien ääniä, Armas on mandoliinin kanssa yhden joukon keskellä ja Veli Kentala on pianon takana ja hänen ympärillään on joukkoa, niin että kyllä pitäisi tulla valmista aikoinaan. Ja tuleehan sitä varmasti, jota saatte myöhemmin kuulla. Siis tulkaa kuulemaan ja näkemään. — K.

TYÖNJAKOA

—On täysin oikeudenmukaista, että mies ja vaimo jakavat taloustyöt keskenään.

—Olen samaa mieltä. Niinpä kuin meillekin tulee koksia keskuslämmitystä varten, kantaa vaimoni säkit sisään ja tyhjentää ne, kun taas minä kannan ne ulos.

PÄIVÄN PAKINA

"Hitaasti kiirehtiminen" ei riittäne

Sanotaan, että valtiovallan yleisenä ohjeena tulisi olla "hitaasti kiirehtiminen" — ja sitä neuvoa kyllä noudatetaankin varsinkin täällä Canadassa aina silloin kun on kysymys jostakin yleishyödyllisestä asiasta, eikä suurporvarien voitoista.

Mutta "hitaasti kiirehtimisessä" on ilmeisesti omat varjopuolensakin.

Peter Trueman-niminen sanomalehtikirjeenvaihtaja kertoi viime viikolla, että tieto Kongon pääministeri Patrice Lumumban murhasta oli muun lisäksi myös suuri takaisku Yhdysvalloille!

Mainittu kirjeenvaihtaja selitti tilannetta seuraavasti: "Kuvernööri Stevenson (Yhdysvaltain YK:n valtuuskunnan johtaja Adlai Stevenson — K) käytti Lumuban kuolemaa edeltäneen viikon väsymättömään työhön venäläisten ja afroaasialaisten kanssa päästäkseen yhteisymmärrykseen Kongon ohjelmista.

"Johtuen neuvottelujen ratkaisemattomuusvaiheesta kuvernööri lykkäsi kahdesti Yhdysvaltain tärkeän poliittisen puheen pidon turvallisuusneuvostossa. Korkeasti virallisista Washingtonin uutisvuodoista oli hyvin tiedetty, että Yhdysvallat harkitsisi (silloin) useita radikaalisia muutoksia Kongon ohjelmaansa, lukeutuen niihin vaatimus, että Patrice Lumumba on vedettävä mukaan hallitusmuodostumaan.

"Mutta kohtalo oli kuvernööri Stevensonia vastaan, eikä hänellä ollut koskaan tilaisuutta esittää sitä (Lumumban takaisin hallitukseen vetämisehdotusta). Asiallisesti puhuen Lumumba kuoli mr. Eisenhowerin ohjelman ollessa vielä virallisena ohjelmana.

"Jos kuvernööri Stevenson olisi voinut tiedoittaa Yhdysvaltain halun saada Lumumba osallistumaan Kongon hallitukseen, koko Kongon tragedian suunta olisi voinut muuttua.

"Sellaisena kuin asiat olivat, afrikkalaiset ja aasialaiset yhdistivät Yhdysvallat Belgiaan ja muihin läsivaltoihin, jotka saivat vastaanottaa suurimman osan vihasta Lumumban kuoleman johdosta..."

Mikäli ylläesittely pitää paikkansa, se osoittaa, että liian "hidas kiiruhtaminen" ei vetele enää, jolloin ihmiskunnan historia kulkee nopeammin kuin seitsemän peninkulman saappailla.

Mutta lähiviikot antavat kuitenkin kuvernööri Stevensonille mahdollisuuden osoittaa ei vain puheissa, vaan myös teoissa Washingtonin ohjelman "radikaaliset muutokset" Kongon kansallisen itsenäistymisen ja vapauden puolesta. Sitä nyt odotetaan.

* * *

Näitä rivejä kirjoittaessa näyttää siltä, että Washinton kiirehtii aivan liian hitaasti myös Laosin tilanteen selvittämiseksi.

Meille tosin selitettiin suuren rahan omistamien välttämässä uutistiedoissa, että neuvoteltuaan Yhdysvaltain edustajain kanssa, Laosin Kuningas Sri Savang Vathama oli tehnyt poliittisen häränpyllyn heiton ja julistautunut "puolueettomuusohjelman" kannattajaksi. Samoissa uutistiedoissa myönnettiin kainosti, että Yhdysvallat kannattaa Laosin kuninkaan puolueettomuusohjelmaa.

Mutta tähän kuningas Sri Savang Vathaman puolueettomuusohjelmaan oli ilmeisesti koira haudattu, sillä se tähtäsi edelleen vuoden 1954 Geneven sopimuksen mitätöimiseen, minkä perusteella oli kansainvälisesti hyväksytty ja vahvistettu Laosin puolueettomuus. Saadakseen muun maailman tapahtauneen tosiasian eteen Geneven sopimuksen mitätöimisessä, kuingas Sri Savang Vathama esitti että puolueettoman valvontakomissionin asemasta Laosin tilannetta tutkimaan lähetettäisiin Cambodiaan, Burman ja Malajin edustajat. Tätäkin ehdotusta kannatti Washington kaikessa viattomuudessaan.

Mutta kansainvälisestä sopimuksista — siis kansainvälisistä lakipykälistä kiinnipitävät maat ja vallat eivät luonnollisestikaan voineet hyväksyä Geneven sopimuksen yksipuolista romuuttamista — vaikka ne kannattavat ja vaativatkin Laosin puolueettomuusohjelmaa.

Mutta mistä syystä kuningas Savang puhuu nyt edes kuohitusta puolueettomuusohjelman hyväksymisestä? Ehkä saamme siihen jonkinlaisen vastauksen lainaamalla vähän Ray Falk-nimisen kirjeenvaihtajan Viantianen raporttia helmikuun 2 päivältä seuraavasti:

Yhdysvaltain korkeat diplomaatit ja upseerit Kaakois-Aasiassa ovat kirjoittaneet Laosin menetetyiksi länsivaltojen leirille. Sieltä voi tulla silloin tällöin hyviä uutisia poliittisesti ja sosiaalisesti länsivalloille. Mutta pikän päälle kommunistileirillä on etumatka.

"Aasian maat, eivät näytä olevan yhtä pessimistisiä kuin yhdysvaltalaiset. Tämän alueen eräs Intian diplomaatti sanoi uskovansa, että laosilaiset voivat ratkaista omat ongelmansa. Sitten he esittivät ratkaisumahdollisuuden mitä yhdysvallat ei ole lainkaan hyväksynyt tähän mennessä. Intia haluaa, että kommunistinen Pathet Laos otetaan hallitukseen, että prinssi Souvanna Phouma palaa Viahtianeen johtamaan kokoomushallitusta, ja että talousavustus ottaisi sotilasavustuksen paikan. . ."

Mutta sitten Ray Falk jatkoi:

"Yhdysvaltalaiset diplomaatit sanovat, että Laosin kriisiin ei löydy tyydyttävää ratkaisua, sillä todellinen puolueettomuus ei menesty tässä taloudellisesti hyödyttömässä, mutta strategisessa arvokkaassa pikkumaassa. Pääministeri Buon Oum ja esikuntapäällikkö, kenraali Phoumi Nosavan ovat samaa mieltä ja siksi ei ole esitetty mitään puolueettomuudelle haiskahtayaa ratkaisumahdollisuutta.

"Yhdysvallat ei halua prinssi Souvannan paluuta. Vaikka eurooppalaiset olivat tyytyväisiä prinssi Souvannan puolueettomuusohjelmaan, Washington oli sitä mieltä, että se oli liian virheellinen ja toisinaan liian vasemistolainen... Boun Oum (Washingtonin ottopoika-pääminsteri — K) vastustaa kansainvälistä valvontakomissionia, joka muodostuu Intian, Puolan ja Canadan edustajista. Boun Oumin mielestä tämä kansainvälinen valvontakomissioni oli puolueeton kommunistimielisellä tavalla sillä Intialla oli taipumusta äänestää yhdessä Puolan kanssa...

"Yhdysvallat vastustaa Pathet Laon osallistumista hallitukseen... Pathe Lao voitti 1957 40 prosenttia yleisäänistä eduskunnan vaaleissa ja sai 21 edustajapaikasta 13.

"Lähetystyöhenki on jättänyt länsileirin Laosissa. Tämä pitää paikkansa erikoisesti yhdysvaltalaisten virkailijoiden keskuudessa, jotka tykkäävät yksinkertaisista tavoitteista, äkkipäätöksistä ja nopeista tuloksista . . ."

— Ja kuitenkaan, Laosinkaan kansaa ei voida komennella pitkää aikaa sen paremmin Washintonista kuin Pariisistakaan! Tässä piilee se vaara, että Washingtonin herrat jäävät taas junasta — että heiltä jää joku tärkeä puhe pitämättä, ellei heidän "hitaasti kiiruhtaminen" saa lisävauhtia. — Känsäkoura.

Montrealin ammattijääkiekkojoukkueen — Montreal Canadiens — oikea hyökkääjä Bernie (Boom Boom) Geoffrion, jolla on tänä vuonna pistejohto maalien teossa ja avustamisessa, vaikka hän joutuikin loukkaantumisen takia olemaan useita viikkoja pois pelistä. Hänellä on yhä terästuki polvessaan. Häneltä puuttuu vain muutama maali 300, johon määrään harvat NH-liiton pelaajat ovat päässeet.

Suomen Hiihtoliiton mestaruuskilpailujen voittotuloksia

Helsinki. — (Radiotieto). — Suomen hiihtoliiton hiistomestaruuskilpailut pidettiin viime lauantaina ja sunnuntaina. Seuraavassa eri matkojen voittajat:

50 km: 1) Kalevi Hämäläinen 2.53.38, 2) Veikko Hakulinen, noin pari minuuttia jälessä, 3) Veikko Räsänen, 4) Arto Tiainen.

Mäenlasku: 1) Juhani Kärkinen, 2) Eino Kirjonen.

Naisten 10 km: 1) Mirja Lehtonen 37.04, 2) Eeva Ruoppa, 3) Irmeli Nieminen.

Norja sai yllätysvoiton sotilaspartio MM-kilpailuissa

Geneve. — Sveitsissä viikon vaihteessa suoritetuissa sotilaspartioiden MM-kilpailussa selviytyi yllättäen voittajaksi Norjan ensimmäinen joukkue. Ruotsi sijoittui toiseksi.

Suomen ensimmäinen joukkue oli neljäs ja Suomen toinen joukkue seitsemäs.

Helmut Recknagel mäkiviikon voittaja

Berliini. — Itä-Saksan mäkiviikon parhaimmaksi yleispisteissä selvisi Helmuth Recknagel pistemäärällä 461. Suomalainen, jonka nimestä ei ole tietoa, sijoittui seitsemänneksi ja Martti Maatela yhdeksänneksi.

Brumel oli parempi toisellakin kerralla

Boston voitti Ter-Ovanesjanin viimeisellä yrityksellään — Kidd voitti kolme mailia

New York. — Lauantai-iltana täällä suoritetuissa sisähallikilpailuissa nähtiin korkeatasoisia kilpailuja, joista 16,243 katsojaa nautti täysin siemauksin.

Kaksi maailman parhainta korkeushyppääjää, venäläinen Valeri Brumel ja yhdysvaltalainen John Thomas kohtasivat nyt toisen kerran sisähallikilpailuissa. Nyt kuten ensimmäiselläkin kerralla osoittautui Brumel paremmaksi, joskin hän tyytyi "vaatimattomampaan" tulokseen kuin ensimmäisellä kerralla viikko aikaisemmin.

Brumel hyppäsi nyt 218 ja Thomas 213, kun edellisellä kerralla numerot olivat 221 ja 216.

Kilpailun jälkeen Brumel sanoi, että hänen yksi varpaansa on ollut kipeä ja siksi hän ei voinut harjoitella neljään päivään. Kun varvas nyt on parantunut tulee hän kolmannella kerralla yrittämään kaikkensa tuloksensa parantamiseksi. Edelleen hän sanoi:

"Vieläkään minä en ole vakuutettu siitä, että olisin parempi korkeushyppääjä kuin Thomas. Minä toivon, että seuraavalla kerralla Thomas hyppää korkeammalla kuin hän on koskaan aikaisemmin hypännyt."

Seuraava kilpailu tapahtuu tämän viikon perjantaina.

Toinen luja kilpailu tapahtui pituushypyn maailmanmestarin Ralph Bostonin ja maailmanennätystä tavoittelevan N-liiton Ter-Ovanesjanin kesken.

Viimeisen hyppykierroksen alkaessa johti Ter-Ovanesjan 7.92 kantaneella hypyllään, mikä on parempi kuin kukaan muu maailmassa Bostonia lukuunottamatta on sisäkilpailuissa hypännyt.

Boston keskittyi huolellisesti viimeiseen hyppyynsä, otti pitkän ja kovan vauhdin ja kun hyppy mitattiin oli se uusi sisäkilpailujen maailmanennätys 808. Mutta siitä olisi Ter-Ovanesjanilla hyppy jälellä. Hänkin keskittäytyi hyvin, ponkaisi loistavasti ja putosi alas kauemmaksi kuin kukaan muu on koskaan päässyt. Hyppy oli noin 815 tai 818.

Palkintotuomarit kieltäytyivät kuitenkin ilmoittamasta hypyn pituutta, vaikka venäläiset pyysivät sitä, koska se ilmoitettiin rikotuksi. Neuvostoliiton urheiluliiton edustaja Leonid Komotkov sanoi, että hänestä näytti että hyppy tuskin oli rikki ja jos se oli, niin korkeintaan neljännestuuman. Jos hyppy olisi hyväksytty, olisi Boston hävinnyt. "Minä olen pannut merkille, että silloin kun Boston on rikkonut hyvän hyppynsä, on sen mittaaminen sallittu", sanoi Komotkov.

Kolmen mailin juoksun voitti puolestaan torontolainen koulupoika Bruce Kidd. Hänen aikansa oli 13.47. Toiseksi sijoittautui vanha tekijä Laszlo Tabori. John Mary oli kolmas.

Torontolainen East Yorkin joukkue osallistui mailin viestiin, jossa se sijoittautui neljänneksi. Juoksun voitti Morgan State-joukkue uudella rataennätyksellä 3:13.3.

Neuvostoliitto vei jääpallon ME:den

Oslon. — Täällä viime viikolla suoritetuissa jääpallon MM-kilpailuissa saavutti voiton Neuvostoliitto. Eri maiden sijoitus oli seuraava:

1) Neuvostoliitto, 2) Ruotsi, 3) Suomi, 4) Norja.

Nuorten Pohjoismaiden luistelumestaruus

Nuorten Pohjoismaiden luistelumestaruuden voitti viime viikon vaihteessa Norja, Ruotsi toinen ja Suomi kolmas.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — CSJn Port Arthurin osaston vuosikokous on yhdistetty maaliskuun kuukausikokoukseen ja se pidetään ensi tiistaina, maaliskuun 7 p. alkaen kello 7.30 illalla. Kokouksessa esitetään toimintakertomukset ja tilit tarkastajain lausuntojen kanssa. Osaston viime kokouksessa nimitettiin 15 ehdokasta, joihin vielä lisätään ennen kuin johtokunnan valinnasta äänestys suoritetaan. Samoin valitaan muut osaston toimikunnat.

Koska Vapauden ja Liekin levitystyöntekijät alkavat maaliskuun 15 p:nä päätti huoltokomitea kutsua kaikki asianaiset ja miehet yhteiseen kokoukseen valistuskomitean kanssa tiistaina kello 7 illalla, eli puoli tuntia ennen yleisen kokouksen alkamista. Siten on 'yksi tie ja kaksi asiaa.'

'Kyntäjät' ja 'Kylväjät' sarjajoukkojen odotetaan tuovan joukon uusia jäsenhakemuksia tähän kokoukseen. Tervetuloa!

* * *

Kansainvälinen naistenpäivän juhla on tänä vuonna järjestetty toimesta kansainväliseksi ja vietetään yhdessä ukrainalaisella haalilla, 516 S. High St., lauantaina, maalisk. 11 p. alkaen kello 8 ill. Tilaisuuden ohjelman järjestävät eri naistenjärjestöt ja kerhot, m.m. kuvaelman nykyisestä työttömyystilanteesta esittää Canadian Congress of Women. Tee- ja kahvitarjoilu varataan myös. Miehet ja naiset kutsutaan yhteiseen juhlaan.

* * *

Port Arthurin bussiliikenteessä on tapahtunut jatkuvaa supistamista sitten v. 1948, jolloin matkustajain lukumäärä oli vielä 7,147,397 henkeä mutta nyt v. 1960 oli vain 2,873,782 henkeä. Matkustajain laskun syynä mainitaan ensitilalla muunlaisten kulkuvälineiden käyttö, ja toiseksi epämukavuudet odotuspysäkeillä vanhem[illegible] vielä vai[illegible] ja likaisuuksin bussissa.

Liikennekomissioni suunnittelee vähennettäväksi 8 bussia ja kaksi reittiä, joiden kustannusarvio on noin $124,000.00. Mutta samalla ryhdyttäisiin hankkimaan pieniä 16 hengen busseja käytäntöön sivupaikkoja kaupungissa.

* * *

Jokainen muistaa Kyntäjäin hommat tällä viikolla. Torstaina seurapeli-ilta haalin isossa salissa, alkaen kello 7.30 ill. Perjantaina Kyntäjäin yleinen kokous, alkaa kello 7 illalla. Lauantaina, maalisk. 4 p. lahjavoittotanssit ja mojakkaillallinen haalilla kello 5 ip. Tervetuloa! — ATH

TYÖNTÄYTEINEN VUOSIKOKOUS CSJ:n TORONTON OSASTOLLA

Toronto. — CSJn Toronton osaston ja Suomalaisen seuran (Finnish Society of Toronto)) vuosikokoukseen oli saapunut 51 jäsentä. Koska kokous pidettiin maanantai-iltana voidaan osanottoa pitää tavallisen hyvänä.

Kokouksen avasi puheenjohtaja Eino Laakso lukien Vapaudessa 60 päivää aikaisemmin julkaistun virallisen kokousilmoitukscen, jonka jälkeen yksimielisesti katsottiin kokous täysin sääntömääräisesti ja virallisesti kokoon kutsutuksi. Kokoukselle valittiin sanomalehtiraportteeriksi V. Kauppila ja sen jälkeen tarpelliset virkailijat. Ääntenlasukomiteaan tuli valituksi Anton Tervola, Onni Tervo ja Lauri Penttinen. Puheenjohtajan huomautettua, että kokouskutsussa mainittiin kokouksessa tulevan esille Suomalaisen seuran omaisuuksien siirto CSJn Toronton osaston nimiin. Erkki Randal ehdotti ja Olga Salo kannatti ehdotusta, että edellämainittu omaisuuksien siirto toimitetaan. Koska omaisuuksien siirto osaston nimiin on jo vuosia vanha juttu ja keskusteltu monissakin osaston kokouksissa ei siitä syntynyt sen enempää keskustelua vaan puheenjohtajan ehdotettua äänestystä annettiin 51 ääntä siirron puolesta eikä yhtään ääntä vastaan. Asia jätettiin lopullisesti johtokunnan huollettavaksi että tarpeelliset asiapaperit viedään lakimiehelle ja siten omistuspaperit (Don-haalin, Tarmolan y.m.) saadaan virallisesti Toronton osaston nimiin. CSJn Toronton osastolla on ollut vuosikymmeniä vissinlaisia hankaluuksia siinä, että Suomalainen Seura on perustettu jo noin 60 vuotta sitten ja CSJ vain 50 vuotta takaperin, josta johtuu että kiinteät omaisuudet ovat olleet alkuperäisesti rekisteratttuna Suomalaisen seuran nimeen. Siten on jouduttu antamaan CSJn jäsenille kahdet jäsenkortit. CSJ:n nimessä ja Suom. seuran nimeen. Myöskin on jouduttu tekemään kahdet pöytäkirjat ja raportit hallitukselle, y.m. joten nyt yksinkertaistuu virallisesti toimintamme ja antaa paljon helpotusta virkailijoillemme.

Tämän jälkeen siirryttiin käsittelemään osastomme vuosikokouksen varsinaisia juoksevia asioita ja luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja ja vuosikokouksen työjärjestys jotka hyväksyttiin. Ensimmäiseksi päätettiin, että pidetään kello 9 kymmenen minuutin kahviloma, koska tytöt olivat keittäneet kahvihermoja kutkuttavat kahvit ja pullatkin olivat pöydällä vetämässä silmiä sinnepäin kieroon. Sitten päätettiin että kokous lopetetaan kello kymmeneltä ja naiset ilmoittivat luovuttavansa meille aikaisemmin tilaamansa haalin 5. p maaliskuuta kello 2 ip.

Työjärjestyksessä oli eri toimikuntien raportit, joista ensimmäiseksi esitti Johtokunnan raportin osaston sihteeri Ake Nummi. Raportit yleensä olivat lehdessä julkaistavaksi hyvin yleiskohtaisia ja liian laajat, joten otan tässä oikeuden valita eri raporteista omasta mielestäni mielenkiintoisempia kohtia.

Jotokunnan raportissa tuotiin esille, että johtokunta oli parhaan harkintansa ja kykynsä mukaan pyrkinyt täyttämään yleisen kokouksen päätöksiä sekä tehnyt itse ehdotuksia jäsenistölle hyväksyttäväksi erikoisemmin Tarmolan ja Don- haalin uudistukset ja korjaukset ja huoltanut että tarvittavat toimitsijat niin Tarmolaan kuin Don-haalillakin on valittu tehtäviinsä. Yleisten käyttöverojen hankinta on ollut johtokun rasituksena koska Don-haalin voukraukseen nähden ei ole onnistuttu niin hyvin kuin aikaisempia vuosina. Parhaimpina tulolähteenä kuluneen toimintakautena on ollut Tarmola sekä eri toimikuntien järjestämät kabaretit, laatikkopäivälliset ja kuoron konsertit.

Näyttämö ei enää viime vuosina ole jaksanut nousta sille tasolle missä se on ollut ennen, mihin luonnollisesti on vaikuttanut nykyinen aika joka on vaikuttanut lamaannuttavasti kaikkiin seuraelämän ja kulttuuri toiminnan muotoihin.

Suurimmasta uudistuksista, joita on jouduttu suorittamaan kuluneen vuoden aikana on mainittava Donhaalille laitettu lämmityslaite ja pesuallas ja pöytä. Tarmolaan on ostettu uusi ruohonleikkuukone. Niiden yhteinen hinta onollut $3,500.00. tämän johdosta jouduttiin lainaamaan $1,500.00 mutta kuitenkin näistä kaikesta on selviydytty liehuvin lipuin.

Kuoleman kautta on osastomme menettänyt jälleen viisi pitkäaikaista aktiivista jäsentä: Anna Helmi Ida Rein, Voitto Leskinen ja Anna Järvis ja Erkki Nyran. Tässä kohdassa jotokunnan raporttia pidettiin minuutin hiljaisuus poismenneiden toveriemme muistolle.

Lopuksi johtokunnan raportissa tuotiin toivomus tälle vuosikokoukselle, että johtokuntaan tulisi valittua useampia nuorempia jäseniä, joilla on enempi voimaa ja tarmoa sekä ajanvaatimuksia vastaavaa taitoa ohjata ja johtaa toimintaa yhä parempia tuloksia tuottavaksi, niin taloudellisesti kuin valistuksellisesti, ja että jäsenet koko tarmollaan ryhtyvät täyttämään kultavuoden velvollisuuksia järjestömme rakentamiseksi Canadan Suomalaisia yhdistäväksi valistus- ja kulttuurijärjestöksi.

Jäsenkirjurin G. Kauton joutuessa poistumaan kokouksesta toisen hänelle tärkeämpään kansainväliseen kokoukseen, antoi jäsenkirjurin raportin Eino Laaksolle sanoen että CS Toronton osastossa on 193 jäsentä joista täysin maksaneita viimeiseen päivään on 98 ja 95 koko joko kuukauden tai useampia kuukausia rästissä olevia. Sen johdosta voi tässä lehtiraportissakin huomauttaa, että Canadan Suomalaisten keskuudessa toimivista ryhmistä ja järjestöistä on CSJ:n Toronton osasto vieläkin huomattavasti suurin ja nyt kultavuotena on velvollisuutemme vieläkin sitä laajentaa ja aktivisoida sillä asetettua puhdasta ja jaloa päämäärää kohti Canadan suomalaisten työtätekevien väestön valistus- ja kulttuuritoiminnan yhdistämisessä.

Valistuskomitean raportin antoi V. Kauppila. Finlandia kuoron raportin antoi Olga Salo. Toimen naiten raportin antoi A. Hintsa. Näyttämökomitean raportin antoi Matti Rasmus. Vapauden asiamiesten puolesta Matti Heiska. Toimen naisten rahastonhoitajan raportin Kerttu Laakso. Sairashuoltokomitean Eino Salo. Osaston rahastonhoitajan raportin Wm. Niemi, Osaston tilintarkastajien raportin antoi Lauri Penttinen joka samalla ehdotti tilivelvollisille tili- ja vastuuvapauden myöntämistä.

Aloitettiin keskustelu toimikuntien antamista raporteista, keskustelua kilpistyi ainoastaan muutamaan puheenvuoroon Finlandia Kuoron toiminnasta, joissa tuli esille, että kuoroon tulisi enempi osanottajia koska "pieni" osanottajamäärä haittaa johtajankin toimintaan. Useammissa puheenvuorossa annettiin johtajasta ja kuorosta kiitettävät arvostelut yhteistoiminta harjoituksissa kuorolaisten ja johtajan kesken on ollut hyvä. Johtaja on amattinsa tasolla kykenevä kun vain olisi meillä suurempi kuoro. Kuorolla on ollut kuluneen toimintakauden aikana kolme konserttia. Se on osallistunut Pohjoisen suurjuhliin. Finlandia on aina antanut auliisti ohjelmaa eri tilaisuuksissa Don-haalilla kun sitä oli pyydetty. Ajan vähyyden takia täytyi raporteista keskustelu jättää vuosikokouksen jatkokokoukseen maalisk. 5 päiväksi koska kokous oli päätetty lopettaa kello 10 ja niin siirryttiin osastomme virkailijoiden äänestykseen. Puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Eino Laakso. Johtokuntaan (salaisella lipulla äänestyksellä) tuli valituksi. A, Nummi. Wm Niemi, Aino Lahti, V. Kauppila, Antero Salminen, Niilo Saukko, Eric Männistö, Wilbert Bohm. Osaston tilintarkastajiksi Lauri Penttinen, Gunnar Ohman ja Onni Tervo. Toisiin alakomiteoihin tullaan valitsemaan edustajat jatkokokouksessa. Koska tämä raportti tulee jo liian pitkäksi yhdessä lehdessä julkaistavaksi tulen selostamaan seuraavassa jatkokokouksen raportissa tärkeimpiä kohtia kuten Toimen naisten Näyttämökomitean y.m. raporteista.

Maaliskuun 12 pnä tulee Donhaalille Mika Waltarin hyvä näytelmäuutuus MILJOONAVAILLINKI joten pitäkää kaikki mielessä, että haalimme on silloin ääriään myöten täynnä.

Maaliskuun 17 pnä on ne nuorenkaartin Yrityksen järjestämät iloiset kabarettitanssit joihin myöskin kaikkin riennämme. Sitten sunnuntaina 19 pnä on Yrityksen suuri vuosijuhla joka on yksi huomatuimpia toimintakauden ohjelmatilaisuuksista. Sunnuntaina 26 pnä on Finlandia kuoron kevätkonsertti joten pistäkäähän kaikki nämä tilaisuudet sinne muistilokeroonne, että eivät unohdu.

Victor Kauppila.

'Kesäinen unelma' Clinton-haalilla maaliskuun 12 pnä

Vancouver. — Sunnuntaina maaliskuun 12 pnä kello 4 ip. on Vancouverin ja ympäristön väestöllä tilaisuus seurata mielenkiintoista näytelmää "Kesäinen unelma", joka esitetään Clinton-haalin näyttämöllä.

Tälläkin kerralla on esittäjäin joukossa uusia henkilöitä, joka tuo lisää mielenkiintoa tälle mukaansatempaavalle näytelmälle. Tervetuloa oikein suurella joukolla seuraamaan esitystä ja samalla palkitsemaan näyttelijäin uhrautuvaisuus.

M.

— Tuhoisin maanjäristys mikä tunnetaan tapahtui Japanissa 1923, jolloin 150,000 sai surmansa ja omaisuusvahingot laskettiin $4,500,000,000.

Kirkland Laken naistenkerho toimii ripeästi

Kirkland Lake. — Jälleen olemme ajankohdassa, jolloin kaikkialla maailmassa juhlitaan katsainvälistä naistenpäivää. Meidän suomalaistenkin keskuudessa, etenkin suuremmilla paikkakunnilla, on paremmat mahdollisuudet viettää tuota maaliskuun kahdeksatta päivää järjestämällä juhlatilaisuuksia.

Täälläkin Kirkland Lakella on aikaisempina vuosina ollut naisten ja yleensä järjestötoiminta erittäin vilkasta, vaan erinäisistä syistä, kuten lukuisten kuolemantapauksien ja paikkakunnalta muuttamisen takia on joukkomme pienentynyt niin että toiminta on täällä rajoittunut yksinomaan naisten kerhotoiminnaksi. Koska meillä ei ole täällä omaa toimintahuonetta, niin kerhomme on saanut kokoontua entikokoontuneet joka toinen tiistai-illta pelaamaan bingoa sekä rupattelemaan ja välillä juomaan hyvät pullakahvit. Siten ovat nuo kerhoillat kuluneet hupaisesti. Myöskin meillä on ollut miehiä kerhoilloissa mukana. Heillä on oma ryhmänsä sekä omat pelinsä, joista saadut voitot he luovuttavat kerhon kassaan. Moneen hyvään tarkoitukseen on rahaa luovutettu kerhon kassasta, kuten Vapauden taloudellisen aseman sekä rauhantyön tukemiseksi ja on myöskin muistettu sairaita pikkulahjoilla.

Tämä on jo viideskymmenesensimäinen kansainvälinen naistenjuhla jota nyt vietetään. Näiden vuosikymmenien aikana on naisten sitkeällä toiminnalla saavutettu paljon parannuksia naisten elämässä. Tämän hetken tärkein kysymys on rauhantyön tukeminen, jossa tarvitaan kaikkien naisten samoinkuin miestenkin apua. Vasta sitten kun pysyvä rauha on taattu voimme vapain ja turvallisin mielin juhlia kansainvälistä naistenpäivää.

Kerhon puolesta rauhantervei-sin. — L. M.

Kylväjillä on erikoistilaisuus maaliskuun 5 p.

Port Arthur. — "Kylväjäin" sarjajuhlajoukkue järjestää maalisk. 5 p. suomalaiselle haalille, 316 Bay St., erikoisen illanvieton, minkä ohjelmistoon lukeutuu kuunnelma ja elokuvaohjelmaa. Tilaisuus alkaa kello 7.30 illalla. Ravintolakomitea järjestää kahvitarjoilun kuunnelman ajaksi. Kello kahdeksasta yhdeksään saadaan nähdä näköradio-ohjelmaa ja kello yhdeksältä harvinaisen mielenkiintoinen elokuva. Tilaisuus on vapaa, paitsi elokuvan alkana kerätään 'hattukolehti".

— Korkein putous on Etelä-Amerikassa, British Guianassa oleva Kukenaamin putous, jossa vesi putoaa 2,000 jalkaa.

Kennedy vierailemaan Canadassa

Ottawa. — Palattuaan Washingtonista, jossa hän keskusteli Yhdysvaltain presidentti Kennedyn kanssa, pääministeri Diefenbaker ilmoitti täällä parlamentin alahuoneessa, että Yhdysvaltain presidentti vierailee Canadassa ja esiintyy parlamentin istunnossa vielä tällä istuntokaudella.

Päivämäärästä ei vielä tiedotettu.

PETER A. VESA
B. A. LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Paljon onnea Sinulle

TAIMI

täyttäessäsi 70 vuotta toivottavat seuraavat ystävät ja toverit:

Alex Nummi
Minnie ja N. Nummi
Helvie ja Arne Kangas
Detroit, Mich.
Sirkka ja D. Kangas,
Midland, Mich.
Anni Setälä,
Whitefish, Ont.
Vilho Setälä,
Whitefish, Ont.
Mary ja O. Setälä,
Whitefish, Ont.
Elin ja K. Salminen,
Whitefish, Ont.
Dagmar ja S. Rajala
Saga ja E. Salo
Aino ja U. Oksanen
Alma ja E. Aittola
Olivia ja Jussi
Lyyli ja W. Niemi
Jenny ja L. Hjorth
Wilbert Bohm
Kaisa ja P. Mäkinen
Katri ja Albert Jalonen
Ensi Pitkänen
Maija ja Uno Wuorinen
Aino ja Gunnar Braks
Martha ja M. Antila
Aino ja U. Oksanen
Edith ja V. Jokela
Hilda ja Onni Tervo
Lydia ja Lauri Mäkelä

Martha ja Väinö Turkia
Irja Salmi
Vieno ja Tauno Niiranen
Hilma ja Olavi Latvala
Irma ja Don Pitkänen
Alma ja Onni Saine
Aino ja G. Gustafson
Helmi Latva
Helen ja Eino Tarvainen
Impi ja Väinö Tulonen
Ellen ja Elis Hamlin
Tekla Vuori
Elmer, John, Ester ja
Sulo Hilden
Mimmi ja J. Laari
Aino ja Kalle Kauhala
Alina Hämäläinen
Aino ja Sulo Äijö
Senja ja Vic. Jarvis
Irja ja George E. Mattila
Sylvia Niemelä
Alli ja Art Latvala
Hilma ja Eino Luoma
Maija ja Veikko Jaakkola
Sadie ja Eino Erkkilä
Martha ja K. Kujanpää
Allan, Lempi ja O. Tyyskä
Elli ja J. Karvonen
Olga ja Arvo Salo
Elvi ja Lauri Penttinen

Ilma ja H. Rönty
Martha Peltonen
Helmi ja Eino Välkki
Mary Perälä
Helvi ja Sulho Perälä
Helena Mäkinen
Impi Illberg
Aino ja Olga
Maiju Pirttinen
Aino ja John Lahti
Maire ja Leo Silvenius
Saima ja Reino Taipalus
Elli ja Martti Vuori
Martta ja Väinö Linden
Hilma ja Walter Vickberg
Helmi Nikander
Eliisa ja Y. Ronn
Mary ja Viljo Rinne
Eva Mälkki
Mary ja Wally Vickberg,
Susan ja Carol
Eila ja Jack Cosburn
Vieno ja Henry Huhtanen
Fanny Tuomi
Liisa ja Väinö Halinen ja
lapset
Hilkka ja Tom Jokinen
Aili ja Victor Kauppila
Elsa ja Jallu Tähti
Martha ja L. Willberg

Ellen ja Harold Berglund
Mr. ja mrs. Chas. Ward
Hilma ja M. Rasmus ja
Nancy
Anni ja Armas Harmaala
Allan Illbury
Kerttu ja Eino Laakso
Alpo Laitinen
Maire ja Pentti
Frederickson
Meri ja Steve
Elsa Romanoff ja Sisko
Lempi ja Arvo Käkönen
Irja ja Matti Heiska
Martha ja J. Tuovinen
Fanny Grunsten
Kaisa ja P. Mäkinen
Maria ja E. Parker
Tyyne ja V. Eskelin
Taimi ja U. Pykälä
Rauha ja Y. Lemberg
Aino ja R. Gronvall
Anni ja J. Leinonen
Hellen ja N. Laitinen
Annie ja C. Hobor
Esther Leskinen
Tyyne Latva
Antero Salminen
Katri Mertanen
Linda ja W. Jokela

KIITOS

Haluan lausua sydämelliset kiitokseni torontolaisille ja vieraspaikkakuntalaisille ystävilleni ja tuttavilleni siitä suurenmoisesta juhlasta, jolla minua yllätitte täyttäessäni seitsemänkymmentä vuotta.

Kiitos rahalahjasta jonka sain tilaisuudessa vastaanottaa. Kiitos Len Hjorthille kauniista sanoista.

Kiitos kukista ja erikoistarjoiluista 70 vuotta täyttäneitten pöydässä.

Suuret kiitokset niille jotka olivat tämän kaiken juhlan alkuunpanijoita. Kiitos kahvinkeittäjille ja nuorille tarjoilijoille.

Kiitos niillekin, jotka ottivat osaa, mutta eivät olleet tilaisuudessa tulemaan juhlaan. Kiitos A. Kankaalle kuvien otosta.

Tämän hetken muisto lämmittää sydäntäni niin kauan kuin elonpäiviä riittää.

Kiitollisuudella muistaen,

TAIMI NUMMI

12 Flempton Cres. Scarboro, Ontario

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

Vuokrattavana
KOLMEN HUONEEN HUONEISTO
Vapauden talossa
Kysykää:
VAPAUDEN KONTTORI
Puhelin OS. 4-4264
100 Elm St. West, Sudbury, Ont.

SUOMEN
viikko- ja kuukausijulkaisuja
SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Uusi Nainen"
Tammikuun numero
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c

"APU"
Saatavana numerot 3 ja 4
Irtonumeron hinta 25c
Postitse lähetettynä 30c

"Lukemista kaikille"
(koko perheen julkaisu)
Saatavana numerot 41, 42, 45, 47, 48 ja 51.
— Irtonumeron HINTA 25c ynnä postikulut 10c, kolmesta numerosta postin kautta lähetettynä.

"Viikonloppu"
Saatavana numerot 52, 2, 3 ja 4
(Joulunumero 40c)
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto
"Seikkailukertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 46, 49, 50, 51, 52, 53 1, 2 ja 3
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
Numerot 2 ja 3
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
Saatavana numero 3
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

"Suomen Kuvalehti"
Saatavana numero 3
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Ai Herran jee" harjoitukset tänään tiistaina kello 7 ill.

Sävel-kuoron harjoitukset ensi keskiviikkona kello 7.30 illalla.

Finnish-haalin kirjasto avoinna avoinna joka keskiviikko kello 7—8 illalla.

Työn Puiston sauna avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina kello 1—A11 ip.

"Ai Herren jee" esitetään Finnish-haalilla ensi sunnuntaina kello 2 ip.

Torvisoittokunta ottaa oppipoikia

Leijona klubin poikien torvisoittokunnan johtaja Carl Sundholm pyytää ilmoittamaan, että hän haluaisi kaksi 12—14 vuoden ikäistä vankkaa suomalaista poikaa soittokuntaansa. Näille pojille tultaisiin opettamaan bassotorven ja bassorummun soittoa.

Ilmoittaa voi Lansdownin koululle maanantaisin kello 6.30 illalla.

Lo-Ellen likaviemärin avaus viivästynyt

Työn seisaus on aiheuttanut sen että Lo Ellen alueen likaviemärin suunniteltu avaus perjantaina jouduttiin lykkäämään, mutta alueen 125 asukasta voivat tehdä työtä yhdistääkseen likaviemärin putkensa pääjohtoon, tiedoitettiin viime viikon lopulla.

Suunnitelman mukaan pormestari Bill Edgarin olisi pitänyt perjantaina painaa sähkötkytkin päälle Stewart Dr. pumppuasemalla, mutta se täytyi lykätä koska vielä täytyi pystyttää kaksi sähköpylvästä. Insinööri Jack Kean sanoi, että pumppuasema on maanantaihin mennessä valmis, joten putkien kytkentä päälinjaan voidaan toimittaa.

Hän neuvoi asukkaita, että putkituslupia annetaan kaupungin talolla maanantaina kello 9 lähtien. Sen jälkeen voidaan kytkentä toimittaa ja hankkia sitä varten putkityömiehet taikka suorittaa se itse, jossa on ammattitaitoa. Tämän jälkeen putkitus tarkistetaan kuten lupakirjassa määrätään.

Arvi J. Mäkinen kuollut

Viime perjantaina kuoli pitkällisen sairauden jälkeen Sudburyn Memorial-sairaalassa Long Lakelta kotoisin oleva Arvi J. Mäkinen 51-vuotiaana.

Mäkinen oli syntynyt Suomessa ja tuotiin vanhempiensa mukana Canadaan vuoden ikäisenä. Canadassa oloaikanaan hän asui 40 vuotta Long Lakella.

Häntä jäivät suremaan hänen vaimonsa Aune, isänsä Arvi ja sisarensa Aino.

Viimeiset 14 vuotta hän työskenteli Fisher Construction-yhtiöllä.

Vainaja haudataan tiistaina kello 1.30 ip. Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

ALAVON SAUNA
Avoinna — torst., perjant. & lauant. klo 1 ip.—10.30 ill.
Puh. OS 5-7613
341 Antwerp St. Sudbury

MAANMITTARI
Murray R. Maher, O.L.S.
Ontarion maanmittari
PUH. OS. 4-6348 HUONE 124
164 ELM ST. E. SUDBURY, ONT.

Kaupunki perii vanhoilta pojilta äänestysveroa

Kaupungin veroviranomaiset tiedoittaa, että se tulee perimään noin 2,000 yksinäiseltä mieheltä äänestysveroa $10 kultakin, jos he eivät maksa tätä veroa viimeistään maaliskuun 15 päivään mennessä. Tätä veroa joutuvat maksamaan yksinäiset miehet 21 vuotiaasta 59 vuotiaisiin saakka.

Huolimatta nimestä tämä vero ei koske suoranaisesti äänestystä mutta tätä koskeva laki antaa kunnille oikeuden periä tätä veroa niiltä yksinäisiltä miehiltä, joilla ei ole omaa taloutta eivätkä maksa kunnalliveroa ja näin kerättyjä varoja tullaan käyttämään teitten ja katujen ylläpitokustannuksiin, poliisisuojeluun ym., sanotaan laissa.

Viime vuonna perittiin Sudburyssa tätä veroa $19,000.

Suomalainen "Miss Outdoors"-kilpailuun

Sudbury Game and Fish Protection Association on valinnut miss Anita Vuorisen osallistumaan vuoden 1961 Canadian Miss Outdoors' Girl-kilpailuun, jonka Canadian National Sportsmen's Show järjestää Toronton Coliseumissa huhtikuun 10 pnä.

Viime vuonna voitti kilpailun Janet Munro Quebec Citysta ja v. 1959 sudburylainen Ann Kovalchuk.

Voittaja saa $500 hallituksen bondin, rannekellon, johon voittajan nimi on kaiverrettu, transistor, radion, matkalaukun sekä monia muita arvokkaita palkintoja.

Sudburyssa aletaan tarmolla valmistautumaan suurjuhliin

Mahdollisesti monilla paikkakunnilla on sellainen käsitys, että täällä Sudburyssa, jossa pidetään ensi kesän suurjuhlat, ei ole tehty mitään suurjuhlien valmistelujen suhteen. Sellainen luulo, jos sellaista on ilmennyt joillakin paikkakunnilla, ei pidä paikkaansa.

Jo viime syksynä tehtiin alkuvalmisteluja tulevia suurjuhlia varten kuten Työn Puiston pihan tasoittamiseksi ja heti kun lumi lähtee maasta, alkaa todelliset suurtyöt.

Kuoromme sekä mandoliini- ja viuluorkesteri on pitkin talven valmistanut ohjelmaa tulevia suurjuhlia silmällä pitäen.

Helmikuun 21 pnä kokoontuivat CSJ:n Sudburyn osaston, Alertsin ja Sävel kuoron edustajat keskustelemaan varsinaisista suurjuhlien järjestelyjen yksityiskohdista.

Suurjuhlakomitean puheenjohtajaksi valittiin Edwin Suksi, sihteeriksi Aatu Koivula, rahastonhoitajaksi Elvi Salo ja hänelle apulaiseksi Ensio Wuori.

Juhlat aletaan elokuun 4 pnä Finnish-haalille järjestetyillä vastaanottotansseilla, joihin soittajaksi pyydetään Niilo Baston yhtye. Lauantai-illan tanssit elokuun 5 pnä on järjestetty niinikään Finnish haalille ja Leo Niemen yhtyettä pyydetään pitämään huolen tanssisoitosta. Siinä tapauksessa jos sataa, niin Finnish-haalilla esitetään juhlanäytelmä ja tanssit siirretään ukrainalaiselle haalille.

Keskiyön tanssit järjestetään Finnish-haalille elokuun 7 pnä kello 12.01 jälkeen puolenyön. Johnsonin yhtyettä Beaver Lakelta pyydetään pitämään huolen tanssimusiikista.

Lauantain urheilukilpailut pidetään Alertsin kentällä alkaen kello 9 aamulla. Sunnuntain juhlat pidetään Työn Puistossa alkaen kello 9 aamulla.

Juhlakonsertti tullaan pitämään jössain Sudburyn suuremmassa elokuvateatterissa, josta tullaan ilmoittamaan aikanaan.

Samalla päätettiin heti painattaa seinään kiinnitettäviä suurjuhlamainostuksia, joita tullaan lähettämään huomattavimpiin suomalaiskeskuksiin.

Myöskin monia muita suurjuhlien valmisteluja koskevia päätöksiä tehtiin.

Niinpä nyt kun koneisto saatiin pystyyn niin odottaa sopii että se alkaa käymään nopeassa tahdissa ja että ensi kesän suurjuhlista tulee entistä valtavampi.

Manu Tolppanen kuollut

Viime perjantaina kuoli äkkiä kotonaan Waters towshipissa Manu Tolppanen 69-vuotiaana. Hän oli syntynyt Suomessa Ruoveden pitäjässä. Häntä jäivät suremaan vaimonsa Laina (os. Suominen), poikansa Leo, tyttärensä mrs. Aimo Mäkelä ja mrs. Frederick Davis, kolme lastenlasta, kaksi veljeä ja kaksi siskoa Suomessa.

Hän saapui Canadaan Yhdysvalloista Ironwoodista, jossa hän oli asunut kuusi vuotta, v. 1918 asettuen asumaan Waters townshipiin.

Tolppanen haudataan tiistaina, t. k. 28 pnä kello 1.30 Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautusmaahan.

TILATKAA VAPAUS!

Kirjanpitokurssi asiaan kiintyneille alkaa maalisk. 15 p.

Useiden asiaan kiintyneiden kansalaistemme toivomuksesta alkaa Finnish haalilla maaliskuun 15 pnä ainakin kuusi viikkoa kestävä kirjanpitokurssi vasta-alkaville, eli sellaisille miehille ja naisille, jotka haluavat harrastelu- tai muusta syystä itselleen kirjanpidon taidon perusopetuksen. Kurssi on avoin kaikille kansalaisillemme, eikä keneltäkään kysytä mihin yhdistykseen hän mahdollisesti kuuluu tai kuuluuko hän mihinkään.

Tämän kurssin perustarkoituksena on antaa järjestö- ja yhdistystoimintaan osallistuville kansalaisillemme perusopetukesen kaksinkertaisesta kirjanpidosta siten, että he ymmärtävät tiliasioita paremmin, voivat pitää tarpeen tullen tällaista kirjanpitoa ja toimia myös järjestöjen tilintarkastajina jne. Samalla kertaa tällainen kirjanpitotaito voi olla hyödyksi myös yksityiselämässä.

Kurssin ohjaajaksi on saatu tämän paikkakunnan yksi pätevin henkilö, George Gustafson, joka on ammatiltaan kirjanpitäjä. Kurssikielenä tulee olemaan suomenkieli — ja koko kurssimaksu on ainoastaan $2.00.

Kirjanpitokurssi alkaa Finnish-haalilla maanantaina, maalisk. 13 p. kello 7.30 ja jatkuu joka maanantai-iltana ainakin 6 viikkoa. Kurssille haluavat voivat ilmoittautua etukäteen joko henkilökohtaisesti tai kurssin alkamispäivänä Finnish-haalilla. Toivottavaa kuitenkin olisi, että ilmoittautumisia tehtäisiin etukäteen. Se auttaisi kurssin ohjaajaa alkuvalmisteluissaan.

— Maissista voidaan saada yhdeltä hehtaarilta yhtä paljon vihantarehua kuin 20 hehtaarilta hyvää niittymaata.

Palokuntalaisille palkankorotus

Sudburyn palokuntalaiset hyväksyivät viime perjantaina 3½ prosentin tuntipalkkakorotuksen.

Ilmoituksen tästä tekivät Sudbury Professional Firefighters Associationin presidentti Lawrence Kirkpatrick Neuvottelukomitean puheenjohtaja kontrolleri William Ellis.

Palokuntalaiset vaativat ensiksi 10 prosentin palkankorotusta ja 42 tuntista työviikkoa sekä uutta palkkaluokittelua.

Ellis sanoi, että kaupungin valtuusto varmaankin hyväksyy uuden työehtosopimuksen koska neuvottelukomiteassa oli niin monta valtuustan jäsentä.

Sopimus on taannehtiva tammikuun 1 päivästä lähtien ja kestää vuoden.

PARHAINTA MENESTYSTÄ
PAWSON'S (SUDBURY) LTD:lle
uudessa nykyaikaisessa rakennuksessaan
— toivottaa
T & L ELECTRIC LTD.
Uuden rakennuksen sähköistäjät ja sähkölaitteiden ylöspanijat
375 BOND ST. PUH. OS. 4-0791 SUDBURY

PARHAAT ONNITTELUMME
PAWSON'S (SUDBURY) LTD:lle
HEIDÄN UUDEN
VOLKSWAGON-AUTOJEN
myynti- ja huoltokeskuksen
AVAAMISEN JOHDOSTA
toivottaa rakennuksen yleisurakoitsijat
Acme Building
& CONSTRUCTION LTD.
PUHELIN OS. 3-1771
289 CEDAR STREET SUDBURY

Erinomainen Kalevalajuhla Finnish-haalilla sunnuntaina

Viime sunnuntaina vallitsi kaunis talvipäivä ja niinpä Finnish-haalille olikin kerääntynyt melkoisen hyvä yleisömäärä viettämään Kalevalapäivää.

Kalevalajuhla alettiin mandoliini- ja viuluorkesterin soittaessa O'Canadaa ja Maammelaulun, joita yleisö kunnioitti nousemalla seisomaan. Senjälkeen orkesteri esitti "Kansanlaulusikermiä" ja "Taistojen tiellä". Oli mieluista todeta, että noin vuosi sitten perustettu orkesteri osoittaa jatkuvaa parantumista, josta kiitos jatkuville harjoituksille. Se saikin yleisöltä runsaasti suosionosoituksia.

Lyhyessä tervehdyspuheessaan E. Suksi korosti Kalevalapäivän merkitystä ja sanoi, että esimerkiksi nikkelialueella vain CSJ:n osastot ovat järjestänyt kansalliseepoksemme kunniaksi Kalevala-päiväjuhlia.

Hän huomautti, että tänä vuonna tulee kuluneeksi 50 vuotta järjestömme perustamisesta ja koska se viettää tätä kultavuotetaan, niin kaikkien tulisi tehdä voitavansa uusien jäsenien saamiseksi Canadan suurimpaan ja todellisempaan suomalaiseen kulttuurijärjestöön.

Tervehdyspuheen jälkeen esitettiin Veikko Vainikaisen Kalevalan perusteella laatima joukkoruno Kullervosta. Esitys oli onnistunut ja sisällöltään erikoisen sopiva tilaisuuteen.

Tämän jälkeen saatiin kuulla nuorelta Beverly Ristimäeltä taitavasti esitettyjä harmonikkasooloja ja yleisö oli varmaankin tyytyväinen kuulemaansa koska vaativat toisintoa, jonka nuori taiteilija antoikin.

Kuoron naisten sekstetti esitti kaksi laulua nim. "Alppituunturilla" ja "Mustalaislaulun". Onnistunut esitys.

Juhlapuheen piti Liekin toimittaja Kalle Salo.

Hän sanoi, että Kalevalasta ei voida puhua mainitsematta Paikkarin torpan "Elias Lönnrothia", joka teki jättiläistyön näiden Suomen kansan taideaarteiden keräämiseksi ja näin pelasti ne joutumasta unohduksiin. Puhuja esitti niitä vaikeuksia mitä köyhällä kyläräätälin pojalla oli päästäkseen opin tielle sekä niitä vaikeuksia mikä hänellä oli koulussa koska varattomana ei voinut edes hankkia itselleen kaikkia koulukirjoja.

Niinikään hän sanoi, että Lönnroth kiinnostui Suomen kansan runoihin ja teki useita retkiä Suomen ja Vienan Karjalaan, Inkeriin, Viroon sekä monille muille paikkakunnille runokeräysmatkalle. Kokoamistaan runoista hän julkaisi ensimmäiseksi Vanhan Kalevalan v. 1835 ja laajennetun Kalevalan 1849, joten nyt vietetään Kalevalan ilmestymisen 112-vuosipäivää.

Salo huomautti, että Suomen kansalliseepos Kalevala on vertaansa vailla oleva kuolematon teos, joka on kallis kaikille suomalaisille. Se kuuluu maailmankirjallisuuden kaikkiin arvokkaimpien teosten joukkoon eikä millään kansalla ole sen vertaista kansalliseeposta. Se on käännetty kymmenille eri kielille.

Kalevalasta ovat taidemaalarit, runoilijat ja säveltäjät löytäneet loppumattoman lähteen aiheita ja siten on luotu mitä arvokkaimpia taideteoksia.

Puhuja kertoi kuinka Seppo Ilmarinen takoi Sammon, Sammon piilottamisen kallioon ja Sammon ryöstön ja taistelun pohjolan pahoja voimia vastaan. Hän sanoi, että Kalevala heijastaa Suomen kansan pyrkimyksiä ja kaipuuta.

Puhe oli erittäin selvä lyhyt kuvaus Kalevalan synnystä ja sen merkityksestä suomalaisena taideaarteena.

Väliajan jälkeen esitti sekakuoro Sävel kolme laulua: "Väinölän lapset", "Sydämeni laulu" ja "Finlandia". Kuoron esitykset olivat hyviä ja laulut valittuja tilaisuutta silmällä pitäen.

Rauha Mäki ja Laila Tammi esittivät "Lemminkäisen laulun" ja "Kesäkisavalssin" erinomaisesti ja saivat suosionosoituksia.

Kuoron naiset esittivät kauniin kansantanhun erittäin taidokkaasti.

Mieskuoro esitti kaksi laulua "Sortunut ääni" ja "Hiljallensa, hiljallensa". Esitys palkittiin suosionosoituksilla.

Näyttämön toimesta esitettiin osa A. Kiven "Kullervosta". Näyttämöasetus oli hyvä, salaman välähdykset ja ukkosen jyrinä luonnollisia ja esitys hyvä. Kullervon osaa esitti E. Suksi, Kullervon äitiä Aino Lahti, metsäneneitoa Irja Koivula.

Lopuksi voidaan sanoa, että Kalevalapäiväjuhla Finnish-haalilla viime sunnuntaina oli erittäin arvokas esityksiin sekä sisältöön nähden. Osaston jäsenet olivat tehneet erittäin tunnontarkkaa työtä tämän juhlatilaisuuden valmistamisessa.

KUOLLUT

Matti Annala

kuoli Sudbury Memorial sairaalassa, sunnuntai-iltana, helmikuun 26 pnä 1961, ollessaan 79 ikävuodellaan.

Vainaja oli edesmenneen Hilma Mäen puoliso. Lähinnä suremaan jäi siskonsa mrs. Laina Mäki ja veljensä Onni, Sudburyssa, siskonsa mrs. Laina Huhtala ja veljensä Emil, Suomessa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch St. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista, keskiviikkona klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

CSJ:n VANCOUVERIN OS. NÄYTELMÄSEURA
esittää kauniin kansannäytelmän
"Kesäinen unelma"
(Prologi ja 3-näytöstä) — Kirj. H. Ohlssen
Clinton-haalissa
2605 East Pender St., Vancouver 6, B. C.
Sunnuntaina, maaliskuun 12 pnä
alkaen kello 4 iltapäivällä

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
Olavi } Veljeksiä, Ylitalon isäntiä	Risto Luoto
Jussi }	Matti Varila
Renki Pekka	Henry Kangas
Kaisa	Lisi Kangas
Maijas Stiina	Laila Harila
Sirkka Päiviö	Zaida Meriö
Kauko	Irma Meriö
Liisa Leena	Elaine Hannuksela
Keikari Erkki	Art Siven

Heinäväkeä
Ohjaus: RISTO LUOTO
Ravintolaliput $1.00 Tervetuloa!

Parhain ja luotettavin paikka on ostaa
PUKUNNE tai PÄÄLLYSTAKKINNE
omasta osuuskaupastanne!

VOITTE OLLA VARMA:
Korkeasta kangaslaadusta,
viimeisestä kuosista,
mallista ja väreistä;
ammattitaitoisten Union
räätälien työn tuotteesta.
KOHTUULLISET HINNAT.
Päätälöity teidän henkilökohtaisten mittojenne mukaan.
TÄYTYY SOPIA TAI RAHA TAKAISIN

Suunnitellessanne pääsiäispuvun tai päällystakin ostoa, tulkaa katsomaan OSUUSKAUPPANNE vaatettajia!

International Co-op Stores Limited
176 S. Algoma St. Port Arthur, Ontario
(28-7-14-21)

PARHAINTA MENESTYSTÄ
PAWSON'S (SUDBURY) LTD:lle
heidän uuden nykyaikaisen liikerakennuksensa
AVAJAISTEN JOHDOSTA
toivottaa
SIMPSON & BELL PLUMBING CO.
Olimme tilaisuudessa tekemään kaiken putkituksen, lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteiden ylöspanon.
33 FIR LANE
PUH. OS. 5-8712
SUDBURY

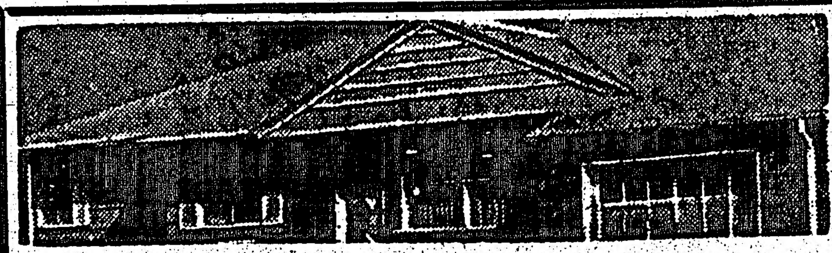

Ikkunat ja ovet erikoisalamme
Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Valmistamme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisin hinnoin.
Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa
"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tätä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.
SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromiak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

VÄINÖ LINNAN kuuluisan teoksen . . .
'Täällä Pohjantähden alla'
TOINEN OSA NYT SAATAVANA
525 sivua - Hinta sid. $3.50
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

PAWSON'S (SUDBURY) LTD.
liikkeenjohto ja henkilökunta
KUTSUU TEITÄ SAAPUMAAN
HEIDÄN UUDEN
VOLKSWAGON-AUTOJEN
MYYNTI- ja HUOLTOKESKUKSEN
Avajaisiin
Keskiviikkona, maalisk. 1 pnä
Tässä tilavassa ja nykyaikaisessa liikerakennuksessamme, joka sijaitsee 747 NOTRE DAME AVE., kykenemme antamaan erinomaisen palvelun asiakkaillemme.
TERVETULOA KATSOMAAN!